

Карэспандэнты «Звядзь» наведлі мінскія каткі і вызначылі, дзе катацца найбольш танна, дзе найбольш зручны расклад, а дзе можна сустрэць самадзейную хакейную каманду.

Жыхары вёскі Зарэчча Бярозаўскага раёна Зоя і Валеры Барысюкі аднойчы прачнуліся знакамітымі. Спачатку ролікі артыстаў з'явіліся на «Шансон ТБ», потым іх паказалі ў вярнін эфіры АНТ.

Здараецца, што морква, захоўваючы свой свежы выгляд, на смак гаркаватая. Гэта з-за таго, што падчас росту верхавіны караняплодаў агаліліся і на святле пазеленелі.

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

ОРДЭНАМІ І МЕДАЛЯМІ ЎЗНАГОРДЖАНЫ ПРАДСТАЎНІКІ МЕДЫЦЫНЫ, КУЛЬТУРЫ І СІЛАВЫХ СТРУКТУР

Адпаведныя ўказы аб узнагароджанні дзяржаўнымі ўзнагародамі і распрадажэнне аб аб'яўленні падзякі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь 16 студзеня падпісаў кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Ордэнамі Айчыны III ступені, «За службу Радзіме» III ступені, медалямі «За адвагу», «За адзнаку ў ахове грамадскага парадку», «За бездакорную службу» I, II і III ступені ўзнагароджаны прадстаўнікі МУС, МНС, Міністэрства абароны, Дзяржпраграмакітэта і Следчага камітэта.

У прыватнасці, за ўзорнае выкананне службовых абавязкаў медалём «За бездакорную службу» I ступені ўзнагароджаны намеснік начальніка дзяржаўнай авіяцыйнай аварыйна-выратавальнай установы «Авіяцыя» Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Аляксей Есіповіч, аперацыйны дзяжурны адрэала кіравання сіламі і сродкамі Рэспубліканскага цэнтра кіравання і рэагавання на надзвычайныя сітуацыі МНС Сяргей Паравой, начальнік Віцебскага абласнога ўпраўлення МНС Васіль Чакан.

Сярод узнагароджаных медалём «За працоўныя заслугі» — галоўны ўрач Кіраўскай цэнтральнай раённай бальніцы Алена Круцько, загадчык адрэала даведачна-інфармацыйнага абслугоўвання Нацыянальнай бібліятэкі Тацяна Яроха, начальнік адрэала эксплуатацыі ААТ «Гомельтранснафта Дружба» Міхаіл Семянцоў.

Медаля Францыска Скарыны, у прыватнасці, удасноены намеснік дырэктара па творчай рабоце Магілёўскага дзяржаўнага каледжа мастацтваў Валянціна Кандрэаўца, загадчык неўралагічнага адрэала Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра неўралогіі і нейрахірургіі Сяргей Ліхачоў, артыст вышэйшай катэгорыі Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя М. Горкага Вераніка Пляшкewіч.

Ганаровае званне «Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь» прысвоена вядучаму майстру сцэны Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя М. Горкага Акансе Лясной, ганаровае званне «Заслужаны дзеяч мастацтваў Рэспублікі Беларусь» — выкладчыку Рэспубліканскай гімназіі-каледжа пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі Эдуарду Кучынскаму, ганаровае званне «Заслужаны дзеяч культуры Рэспублікі Беларусь» — дырэктару Нацыянальнай бібліятэкі Раману Матульскаму, бібліяграфу першай катэгорыі сектара абслугоўвання Нацыянальнай бібліятэкі Тацяне Рошчынай, Ганаровае званне «Заслужаны работнік фізікультуры і спорту Рэспублікі Беларусь» прысвоена дацэнту кафедры прафесійнай-прыкладнай фізпадрыхтоўкі Акадэміі МУС Антону Новіку.

Сярод тых, каму аб'яўлена падзяка Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь — начальнік Бабруйскай мікраёнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету Валеры Глушко, дзяржінспектар Пінскай мікраёнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету Вадым Супраненка.

Падзяка Прэзідэнта аб'яўлена таксама намесніку галоўнага рэдактара газеты «Белорусская нива» Анжэліцы Мільто.

ГЛЫБОЦКІ «БУТЭРБРОД»

У Міністэрстве культуры Беларусі адбылася прэзентацыя дзвюх тэхналогій прыгатавання традыцыйных страў — «Маслянага барана» і выпечкі жытняга хлеба.

Гэтыя традыцыі не толькі захавалі, але і працягваюць прымяняць у побыце жыхаркі Глыбоцкага раёна Тэрэса Струй з дачкой Марынай Хрол з вёскі Мацюкова і Сцепаніда Лупач з вёскі Дзеркаўшчына. Спачатку глыбоцкімі майстрыхамі зацікавіліся работнікі культуры раёна і, зафіксаваўшы на фота і відэа працэсы прыгатавання, звярнуліся ў Рэспубліканскую навукова-метадычную раду па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны аб наданні гэтым тэхналогіям статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці. Начальнік адрэала культуры Глыбоцкага райвыканкама Тацяна Малатоўнік (на фота злева) і спецыяліст метадычнага адрэала Наталля Нікіфаровіч (на фота справа) прывезлі на разгляд камісіі перададзеныя майстрыхамі вырбы некалькі відаў і розных формаў хлеба, прыгатаванага ў вясковай печы. У адным з хлябоў нават запечана сала. І двух прыгожых масляных баранчыкаў, зробленых уручную з дапамогай звычайнай марлі.

Анатолий КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

ЛІЧБА ДНЯ 120,4%

склалі, паводле аперацыйных даных, рэальныя наяўныя грашовыя даходы насельніцтва краіны ў студзені-лістападзе 2012 года да ўзроўню студзеня-лістапада папярэдняга года. Рэальная заробная плата работнікаў рэспублікі (без суб'ектаў малага прадпрыемстваў неадзязржаўнай формы ўласнасці) у студзені-лістападзе 2012 года склала 120,6% да студзеня-лістапада папярэдняга года. Па папярэдніх статыстычных дадзеным, намінальная налічаная сярэдняя-месячная заробная плата работнікаў (без суб'ектаў малага прадпрыемстваў неадзязржаўнай формы ўласнасці) у студзені-лістападзе 2012 года склала ВРЗ млн 649,7 тыс., павялічыўшыся на 98,2%. Сярэдні заробак у лістападзе мінулага года дасягнуў ВР4 млн 244,3 тыс. — 173,9% да лістапада 2011 года.

НАДВОР'Е СЁННЯ	
Брэст	-4°
Віцебск	-7°
Гомель	+1°
Гродна	+6°
Магілёў	-4°
Мінск	-6°

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 17.01.2013 г.	
Долар ЗША	8650,00 ▼
Еўра	11490,00 ▼
Рас. руб.	285,00 ▼
Укр. грыўня	1062,39 ▼

■ На слыху

ЧАКАЦЬ ПАВЫШЭННЯ ЗАРОБКАЎ ПЕДАГОГАМ ЗАСТАЛОСЯ НЯДОЎГА?

«Да пачатку наступнага навучальнага года настаўнікі павінны адлучыць на сабе павышэнне заробкаў», — заявіў учора журналістам на брыфінгу міністр адукацыі Сяргей Маскевіч.

Варта нагадаць, што падчас апошняй прэс-канферэнцыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь для прадстаўнікоў беларускіх і замежных СМІ кіраўнік нашай дзяржавы канстатаваў: настаўнікі павінны атрымліваць годную заробную плату і эфектыўна працаваць.

— Выдаткі на адукацыю дасягаюць у Беларусі 6% ад унутранага валовага прадукту. І гэта вельмі высокі паказчык... Ва ўсялякім выпадку, на прасторах СНД большымі выдаткамі не можа пахваліцца ніводная краіна. Іншая справа, якія мы гэтымі сродкамі распараджаемся? У нас ёсць шмат пытанняў наконт эфектыўнасці функцыянавання ўсёй сістэмы адукацыі, — падкрэсліў Сяргей Маскевіч. — Прэзідэнт папярэдзіў, што нам давядзецца

прымаць непапулярныя меры. Адзін з кірункаў павышэння эфектыўнасці адукацыйнай галіны і стварэння фонду для павышэння заробкаў педагогам — аптымізацыя сеткі навучальных устаноў. Педагогі павінны разумець, што мы не можам захоўваць малакмплектныя школы, дзе ў класе ўсяго па некалькі вучняў. Такія школы трэба закрываць і ісці шляхам стварэння для дзяцей добрых умоў для навучання. Да наступнага навучальнага года плануецца закрыць каля 100 школ. Яшчэ адзін рэзерв — гэта павышэнне напаяўнасці класаў. У адпаведнасці з Кодэксам «Аб адукацыі», максімальная напаяўнасць класаў складае зараз 25 чалавек. Але на самой справе сярэдняя напаяўнасць класаў не перавышае 20 чалавек, нават у гарадскіх школах яна складае 21-22 чалавекі. Мы не збіраемся пераглядаць устаноўлены Кодэкс нам нармаў, але будзем думаць над тым, каб змяніць колькасць класа-камплектаў. Трэба, каб у класе было не 16 ці 19 вучняў, а менавіта 25. Будзем арыентавацца

на выкананне паказчыка абласных і гарадскіх органаў кіравання адукацыі. Пры наборы навучэнцаў у першыя, пятыя і дзясятыя класы, гэта значыць, калі фарміруюцца новыя класы, гэтая лічба павінна выконвацца.

— Цяпер судносіны колькасці вучняў і колькасці настаўнікаў складаюць восем да аднаго, а ў савецкай школе былі дзесць да аднаго, — падкрэсліў міністр. — Ні на постсавецкай прастору, ні ў Еўропе такіх судносінаў няма. У агульнаадукацыйных установах у нас працуе 121 тысяч чалавек. Але калі па адных кірунках назіраецца залішак педагогічных кадраў, то па іншых, наадварот, адчуваецца іх дэфіцыт: для прыкладу, агульнаадукацыйных устаноў нам не хапае дэфэктолагаў, настаўнікаў фізікі, матэматыкі... З улікам гэтай сітуацыі будуць прымацца рашэнні аб скарачэнні падрыхтоўкі на педагогічных спецыяльнасцях па тых ці іншых кірунках.

Сяргей Маскевіч паведаміў таксама, што Міністэрствам адукацыі вывучалася пытанне аб павелічэнні нагрукі на настаўнікаў з 18 да 20 гадзін у тыдзень: — Мы раіліся з педагогічнай грамадскасцю, з галіновым прафсаюзам, вывучалі досвед нашых суседзяў, але дастаткова аргументаў для павелічэння нагрукі пакуль не знайшлі.

Цяпер сярэдняя заробная плата школьнага настаўніка складае 3,5 мільёна рублёў пры сярэдняй нагрукі 23 гадзіны. Але ў педагогаў дашкольных устаноў адукацыі заробкі выглядаюць яшчэ больш сціпла: яны вар'іруюцца ад 2,1 да 2,5 мільёна рублёў.

— Мы падрыхтавалі і ўзгаднілі з Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны і Міністэрствам фінансаў свае прапановы па агляце працы работнікаў дашкольных устаноў. І зараз яны ўнесены на разгляд ва ўрад. У тым выпадку, калі нашы прапановы будуць падтрыманы, павышэнне заробку ў сістэме дашкольнай адукацыі складзе не 5%, і не 10%, а нашмат больш, — запэўніў міністр.

Надзея НІКАЛАЕВА

■ Уласны кашалёк

ПАДЛІЧЫЦЬ ДАХОДЫ ЗА ГОД І ПАДАЦЬ ДЭКЛАРАЦЫЮ ТРЭБА ДА 1 САКАВІКА

Пэўная частка падаткапалачельшчыкаў нашай краіны павінна сёння да першых дзён сакавіка падаць у падатковыя органы дэкларацыю аб даходах за мінулы год. Тут трэба адразу адзначыць, што далёка не ўсе работнікі з вялікімі заробкамі абавязаны наведваць падатковую інспекцыю. Па-першае, дэкларацыі запэўняюць толькі падатковыя рэзідэнты нашай краіны. А гэта фізічныя асобы, якія фактычна знаходзіліся на тэрыторыі Беларусі больш за 183 дні ў календарным годзе.

Вядома, што пры здачы кватэр гаспадары жылля плацяць штомесяц фіксаваную стаўку падатковага падатку, аднак... Па выніках года дэкларуюцца даходы, што былі атрыманы ад здачы ў арэнду (субарэнду), наём (паднаём) грамадзянам жылых і нежылых памяшканняў, калі даход за год склаў больш за 50 мільёнаў рублёў.

ДЭКЛАРАВАЦЬ ПРОДАЖ НЕКАЛЬКІХ АБ'ЕКТАЎ НЕРУХОМАСЦІ

Не пазней за 1 сакавіка абавязкова падаць дэкларацыю павінны тыя людзі, што на працягу 5 гадоў прадалі іншым фізічным асобам другую кватэру ці другі жылы дом (гараж, зямельны ўчастак, садовы домік, дачу ці іншую нерухомую маёмасць). За даходы ад продажу такой маёмасці неабходна будзе заплаціць падаткі ў бюджэт.

КАШТОВЫХ ПАПЕР, МАЁМАСНЫХ ПРАВОЎ, ДОЛЮЦЬ ЦІ ПАЎ У АРГАНІЗАЦЫЯХ. ДАХОДЫ 3-ЗА МЯЖЫ

Спецыялісты падатковай галіны асобна адзначаюць, што абавязкова дэкларуюцца любыя даходы, што былі атрыманы за мяжой і (або) з-за мяжы нашай краіны.

Запэўняюць падагульняючую дэкларацыю будуць тыя, хто атрымаў даходы ад фізічных асоб, што не з'яўляюцца індывідуальнымі прадпрыемлямі, у выглядзе дарэння і (або) нерухомай маёмасці па дамовах рэнты бязвыплатна пры умове, што такія даходы ў агульнай суме за мінулы год перавысілі 500 базавую легкавую машыну; пасля рэалізацыі

каштоўных папер, маёмасных правоў, долюць ці паў у арганізацыях.

Дэклараваць свае даходы, што ў агульнай суме больш як 100 мільёнаў рублёў за год, павінны цяпер інваліды, непаўналетнія, тыя, хто не мае бацькоў ці мае патрэбу ў дарагой медыцынскай дапамозе і атрымалі яе ў якасці спонсарскай дапамогі ад беларускіх арганізацый і грамадзян краіны.

Наведваць падатковую інспекцыю трэба будзе і тым грамадзянам, якія вярнулі ўносы (у тым ліку прайндэксаваныя) пасля спынення будаўніцтва кватэр ці індывідуальных жылых дамоў або ў выглядку патаннення будаўніцтва, а таксама тады, калі чалавек выбывае з членаў арганізацый забудоўшчыкаў да заканчэння будаўніцтва жыллага дома.

СТАР 2

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ВЫБУХ ВА УНІВЕРСІТЭЦЕ АЛЕПА Ў ПЕРШЫ ДЗЕНЬ ЭКЗАМЕНАЦЫЙНАЙ СЕСІІ ЗАБРАЎ 82 ЖЫЦЦІ

У будынак Універсітэта Алепа, які знаходзіцца на тэрыторыі аднайменнага горада на поўначы Сірыі, трапілі дзве ракеты. Загінулі 82 чалавекі, 160 атрымалі раненні, паведамілі інфармагенцыты са спасылкай на сірыйскія СМІ. Першапачаткова паведамілася пра 15 загінулых. Ракеты трапілі ў будынак факультэта тэхнічнай інфармацыі.

У МАСКВЕ ЗАСТРЭЛЕНІ САМЫ ВЯДОМЫ КРЫМІНАЛЬНЫ «АЎТАРЫТЭТ»

У самым цэнтры Масквы ўчора днём забіты зладзей у законе Аслан Усаен, больш вядомы як Дзед Хасан. «На Кухарскай вуліцы здзейснілі замах на Аслана Усаена. Ён быў паранены і дастаўлены ў бальніцу», — распавялі ў праваахоўных органах. Ад раненняў у галаву мужчына памёр у прыміненні адрэала. У сваю чаргу, крыніца ў праваахоўных органах паведаміла, што ва Усаена стрэлілі неадной калібровай, калі той выходзіў з рэстарана. «У яго стралялі са снайперскай вінтюкі некалькі разоў», — удакладніла крыніца. У нагу была паранена выпадкова відэаючца — 30-гадовая жанчына. Па словах крыніцы, сярод версій забойства — крымінальныя разборкі. Гэта ўжо другі замах на Усаена за апошнія некалькі гадоў. 73-гадовы ўраджэнец Грузіі Усаен лічыўся адным з самых уплывовых зладзей у законе, якія здзейнічалі ў Расіі ў апошнія два дзесяцігоддзі.

ЯГАДЫ АБАРНЯЮЦЬ СЭРЦА

Ягады, багатыя на карысныя флаваноіды, якія ў цёмным шакалад, вінаград, чырвонае віно, баклажаны, прадукцыя хваброкі сэрца, дапамагаючы пашыраць судасны і не даюць назапашвацца ў іх адкладам, піша The Telegraph. Яны паказала назіранне, жанчыны, якія спажывалі больш за ўсё дурніц і клубніц, зніжалі тым самым рызыку сардэчнага прыступу на 32% у параўнанні з людзьмі, якія елі ягады радз у месяці ці радзей. Прычым у цэлым рацыён не адгрываў ніякай ролі. Было даказана, што ўзрост, наяўнасць высокага ціску, выпадкі сардэчных прыступаў у сям'і жанчыны, вага, рэжым трэнніровак, курэнне, спажыванне кафеіна або алкаголю на гэта не ўплывае. Аказалася, што нават у маладым узросце актыўнае спажыванне ягад аказвала пазітыўны эфект на здароўе ў далейшым.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

УКРАІНА СПРАШЧАЕ ПРАЦЭДУРУ ЎСЫНАУЛЕННЯ ЗАМЕЖНІКАМІ

Прэзідэнт Украіны Віктар Януковіч унёс у Вярхоўную Раду законпраект аб ратыфікацыі Канвенцыі аб абароне дзяцей і супрацоўніцтва па пытаннях міжнароднага ўсынаўлення.

Гаворка ідзе пра дакумент, які быў прыняты 29 мая 1993 года ў Гаазе. Яго ўдзельнікамі ў цяперашні час з'яўляюцца 89 дзяржаў. У сувязі з далучэннем Украіны да Канвенцыі Януковіч прапанаваў унесці з'раг змяненняў у заканадаўства рэспублікі. У прыватнасці, пераважнае права ўсынаўлення сярод замежнікаў атрымаюць грамадзяне краін — членаў Канвенцыі, дзяржаў, з якімі раней былі падпісаны адпаведныя дамовы, а таксама сваёй саміх дзяцей. Згодна з дзейнымі законам, першачарговае права на ўсынаўленне (сярод іншаземцаў) маюць сваёй дзіцяці і грамадзяне дзяржаў, з якімі Украіна заключыла дамову аб прадастаўленні прававой дапамогі.

КОРТАКА

У канцы першага квартала ў Беларусі запусціць камерцыйнае лічбавае эфірнае тэлевышчанне. На звычайную антэну можна будзе прымаць 28 каналаў у дадатак да 7 якія ўжо транслююцца.

Апынуцца ў тропіках і палюбавацца «жывымі кветкамі» запрашае Музей гісторыі Мінска. Тут будзе прадстаўлена некалькі дзясяткаў відаў матылькоў з Паўднёва-Усходняй Азіі, Афрыкі, Аўстраліі, Паўднёвай і Цэнтральнай Амерыкі. Экспазіцыя адкрываецца 18 студзеня і прадоўжыцца да красавіка.

У Беларусі падаражэлі некаторыя антыінфекцыйныя, сардэчныя і проціуплунныя прэпараты. Гранічныя максімальныя адпункныя цэны павышаны на леваяны сродкі, якія вырабляюцца рэспубліканскімі вытворчымі ўнітарнымі прадпрыемствамі «Акадэмфарм», «Белмед-прапараты» і сумесным таварыствам з абмежаванай адказнасцю «Лекфарм». Павышэнне склала ад 6 да 20 працэнтаў.

ШТО ТРЭБА ЗРАБІЦЬ ДЛЯ ТАГО, КАБ МАГІЛЁЎ СТАЎ САПРАЎДНАЙ КУЛЬТУРНАЙ СТАЛІЦАЙ?

Алена МАЦЫРЫНКА, спявачка, лаўрэат міжнародных конкурсаў, выкладчык вакалу:

— Мне падаецца, што ўжо шмат зроблена. У нас праводзіцца шмат фестываляў, на якія прыязджаюць вядомыя артысты з блізкага і далёкага замежжа. Музеі — горадасць Магілёва. У нас ёсць гістарычныя помнікі, прыгожыя праваслаўныя і каталіцкія храмы. Можа, толькі мы надта сціпла паводзім сябе і не хвалімся гучна пра свае культурныя здабыткі? Гэта датычыцца матэрыяльных рэчаў, то мне, як спявачка, і мям калегам не хапае новай канцэртнай залы, вялікай і сучаснай, з добрай акустыкай. У нашых залах, калі прыязджаюць «Віртуозы Масквы» і аркестр Юрыя Башмета, не хапае месцаў для ўсіх аматараў музыкі. Спартыўныя аб'екты ў нас актыўна будуюцца, трэба ўзгадаць і пра культуру.

Андрэй НОВІКАЎ, дырэктар Магілёўскага абласнога драматычнага тэатра:

— Трэба змяніць стаўленне ўсіх жыхароў Магілёва да саміх сябе. Як гэта? Ну хача б перастаць пльваць пад ногі, прабачае за такую адкрытасць! Гэта павінна быць доўгая, вялікая, сістэматычная праца па культурным выхаванні людзей, якая робіцца ў нас і абавязкова дасць вынікі. Яна ўключае ў сябе мноства мерапрыемстваў, правядзенне фестываляў і канцэртаў, адкрыццё музейных экспазіцый. Што датычыцца мастацкага густу, то давайце будзем шчырымі і прызнаем, што наўрад ці ўсё скрозь будзе з захваленнем ставіцца да артыўскага кіно і абмяжоўваць тонкасі рэжысёрскай працы Ларса фон Трыера. Але жыхары культурнай сталіцы які мінімум не павінны кідаць смецце на вуліцах і рабіць надлісы на сценах. Ну як можна было сапсаваць скульптуру каля нашага тэатра — адарваць парасон ад дамы і сабакам? У нас увесну ў Магілёве адкрыцца традыцыйны тэатральны форум «Марккан-такт». Хочацца, каб гэты культурнай сталіцы ўбачылі прыгожы горад і добрыя людзкі.

Ірына БАРДУЦКАЯ, рэдактар студыі тэлебачання тэлеканалі «Магілёў», вядучая гарадской праграмы «Дзеці асфальту»:

— Каб стаць больш культурнымі людзьмі, трэба найперш быць больш добрымі адно да аднаго. Трэба адмятаць негатывы, не грубіць і не ляцца, а канцэнтравана на станоучыя эмоцыі, быць ветлівымі штодня і ўсюды. А так у Магілёве ёсць усё, каб звацца культурнай сталіцай. Горад дастойны, каб пра яго даведваліся ў замежжы. У нас шмат устаноў, дзе далучыцца да культурына жыцця могуць і дарослыя, і дзеці. У нас цудоўныя тэатры. У музеі гісторыі Магілёва набываюцца з дапамогай неабывякавых магілёўцаў старажытныя каштоўныя кнігі. На канцэртах можна бясконца здзіўляцца высокаму прафесіяналізму мастацкіх калектываў, якія, аднак, самадзейнічаюць! Але гараджане, які заўсёды, мітусяцца, спяшаюцца па справах і ў большасці не заўважаюць культурнага жыцця навокол. Трэба ўзгадаць, што ёсць субота і нядзеля для культпаходаў і самаразвіцця. Трэба выхоўваць культуру ў сябе і вывучаць даступнае нам культурнае багацце.

Падрыхтавала Ілона ІВАНОВА.

■ Па той бок прылаўка

ГАНДЛЁВЫМ СЕТКАМ АБМЯЖУЮЦЬ АПЕТЫТЫ?

Міністрства гандлю адсочвае развіццё гандлёвых сетак у розных гарадах Беларусі і прапануе заканадаўча замацаваць за сабой паўнамоцтвы па абмежаванні іх прысутнасці ў гандлі. Пра гэта паведаміў журналістам намеснік міністра гандлю Вячаслаў ДРАГУН падчас прэс-канферэнцыі ў Нацыянальным прэс-цэнтры.

— Мы ўнеслі прапанову аб прадстаўленні нашаму міністрству такога права, але пакуль у нас няма падстаў для падобных дзеянняў, бо на заканадаўчым узроўні гэта не вырашана. Міністрства зможа абмяжоўваць прысутнасць пазўных сетак у выпадку, калі іх доля на рынку будзе перавышаць 30%, — адзначыў намеснік міністра.

Па яго словах, зараз працягваецца развіццё буйных гандлёвых сетак, якія з абласных гарадоў і сталіцы пачынаюць прыходзіць у раёўныя цэнтры, і робяць яны гэта дастаткова актыўна. За апошні год той жа «Еўраопт» адкрыў 25 новых магазінаў у розных рэгіёнах краіны. У невялікіх населеных пунктах шмат дробных крам, якія існуючы ўжо даўно, і прыход буйных канкурэнтаў, вядома, абмяжовае ім працу.

Аналіз спажывецкага рынку, які быў праведзены Міністрствам гандлю, можа расказаць пра ўплыў сеткавых кампаніяў на той ці іншы рэгіён. У цэлым па краіне іх доля не перавышае 20%, але калі разглядаць кожны выпадак асобна, то лічыць самыя розныя. Напрыклад, у асобных раёнах Мінскай вобласці прысутнасць крам сеткі «Еўраопт» ў агульнай гандлёвай «карціне» складае ад 1,5% да 27%.

Што датычыцца новых замежных інвестыцый у беларускі гандаль, то, па словах намесніка міністра, на 2013 год ужо ёсць пэўны спіс інвестыцыйных праектаў па стварэнні новых гандлёвых аб'ектаў. Вячаслаў Драгун таксама адзначыў, што ўсе яны хочуць прысціць у сталіцу, дзе найбольшы паток пакупнікоў, але варта намагання размяшчаць іх рацыянальна. Агульны спіс патэнцыйных інвестараў прадстаўнік Міністрства гандлю адмовіўся, бо пакуль невядома, ці прымуць яны канчатковае рашэнне аб супрацоўніцтве.

На думку намесніка міністра, беларускі гандаль павінен цалкам адмовіцца ад кіёскаў. Яны павінны паступова знікнуць, паколькі ў гэтых аб'ектах гандлю няма адпаведных умоў ні для работы людзей, ні для захоўвання і рэалізацыі тавараў. «Гэта не зусім правільна, гандляваць так, калі ёсць адпаведныя гандлёвыя плошчы, дзе створаны ўсе неабходныя ўмовы», — адзначыў Вячаслаў Драгун.

Першым ад кіёскаў адмовіўся Мінск. Услед за сталіцай ад кіёскаў адмаўляюцца і рэгіёны — там, паводле яго слоў, вядзецца планамерная работа. «Індывідуальным прадпрыемлікам прапануецца пераход у добраўпарадкаваныя памішканні. Гэта работа вядзецца і па гарадах, і па асобных групах тавараў», — сказаў намеснік міністра.

Ганна ГАРУСОВІЧ

ПАДЛІЧЫЦЬ ДАХОДЫ ЗА ГОД І ПАДАЦЬ ДЭКЛАРАЦЫЮ ТРЭБА ДА 1 САКАВІКА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дэклараваць такія даходы трэба ў сувязі з тым, што на такія ўзносы распаўсюджваецца прынцып маёмаснага падатковага выліку, звязанага з будаўніцтвам ці набыццём жылля. Дэклараваць свае даходы па выніках года павінны і тыя грамадзяне, у ког утрыманне падатку з такіх сум не прадугледжана падатковымі агентамі з ліку арганізацый і індывідуальных прадпрыемстваў.

ЗАПАЎНЯЦЬ ДЭКЛАРАЦЫЮ ЛЕПШ У ІНСПЕКЦЫІ

Непасрэдна дэкларацыю аб даходах за мінулы год падаюць у падатковы орган асабіста ці праз прадстаўніка. Магчыма накіроўваць такі дакумент у інспекцыю па пошце і ў электронным выглядзе.

Разам з тым, спецыялісты МПЗ адзначаюць, што ў дэкларацыях, дасланых па пошце, часам сустракаецца даволі шмат памылак, якія хутка выправіць немагчыма. Таму падаткпалцельшчыку лепш самастойна наведаць інспекцыю і атрымаць там кваліфікаваную кансультацыю ад спецыяліста.

Тут трэба адраза нагадаць, што бліжэй да «часу пік» у падатковых інспекцыях могуць назірацца вялікія чэргі, а вось да трэцяй дэкады лютага там пакуль свабодна. Цяпер прыём дэкларацый ажыццяўляецца падатковымі органамі па агульным графіку з 8.00 да 19.00 у працоўныя дні. Магчыма, што ў

лютым інспекцыі будуць працаваць па лініі дэкларавання і па суботах.

МОЖНА АТРЫМАЦЬ ПАДАТКОВЫЯ ВЫЛІКІ

Калі чалавек пераплаціў падаходныя падаткі за мінулы год, то праз інспекцыю гэтыя грошы ён можа яшчэ вярнуць.

У гэтым выпадку дэкларацыю аб даходах за год падаюць тыя грамадзяне, якія маюць права на трыманне падатковых вылікаў (сацыяльных, маёмасных і прафесійных), пры ўмове, што абавязак па прадстаўленні такіх вылікаў грамадзянам ускладзены на падатковыя органы. Увогуле ўзор формы падатковай дэкларацыі аб даходах за год можна знайсці на афіцыйным сайце Міністрства па падатках і зборах (www.nalog.gov.by).

ПРАДУГЛЕДЖАНА АДКАЗНАСЦЬ

У тым выпадку, калі грамадзянін, які абавязаны быць гэта зрабіць, забудзіць ці вырашыў не падаваць дэкларацыю, то ён атрымае штраф — 2 базавыя велічыні (зараз гэта 200 тысяч рублёў) плюс на 0,5 базавай за кожны месяц пратэрміноўкі. Аднак потым і падаткі неабходна будзе заплаціць напоўніцу.

Дарэчы, калі дэкларацыю аб даходах за мінулы год неабходна падаваць да 1 сакавіка, то заплаціць падаткі ў бюджэт неабходна будзе да 15 мая.

Сяргей КУРКАЧ.

КОЛЬКАСЦЬ ПРАВЕРАК ЗНІЖАЦА НА 20%

Аб гэтым заявіла падчас анлайн-канферэнцыі, якую правяло БЕЛТА, начальнік аддзела кардынацый дзейнасці кантралюючых (наглядных) органаў Камітэта дзяржаўнага кантролю Данута РЫЖЫКАВА.

У першым паўгоддзі 2013 года, у параўнанні з аналагічным перыядам 2012 года, планавых праверак будзе менш на 20,1%. Гэта звязана з уступленнем у сілу патрабаванняў Указа № 332 «Аб некаторых мерах па ўдасканаленні кантрольнай дзейнасці ў Беларусі». Згодна з дакументам, з 1 кастрычніка мінулага года добраасумленых суб'ектаў гаспадарання ў планавым парадку правярць можна не часцей за адзін раз у 5 гадоў.

У сувязі з новаўвядзеннем, Кучко Мікалай Іванавіч з Маладзечна пацікавіўся: «Ці не баіцца КДК, што пры лібералізацыі кантролю і нагляду могуць распаўсюдзіцца парушальнікі закону? Маўляў, вось іх правярць, і пасля 5 гадоў ніхто не будзе чапаць, а за гэты час можна ж і парушыць нешта»...

— Пляць гадоў — гэта перыядычнасць прызначэння планавых праверак для суб'ектаў, аднесеных да нізкай групы рызыкі, і для так званых добраасумленых суб'ектаў, — тлумачыць намеснік начальніка ўпраўлення падрыхтоўкі і экспэртызы праектаў заканадаўчых актаў КДК Тацяцяна ЧУХЛЕЙ. — Згодна з указам, суб'

ект атрымаваць статус добраасумленнага, калі ў яго пры папярэдняй праверцы не ўстаноўлены парушэнні заканадаўства. Калі ж на працягу 5 гадоў пасля папярэдняй праверкі ў якога-небудзь кантралюючага органа з'яўляюцца дакладныя звесткі аб тым, што добраасумленны суб'ект здзейсніў правапарушэнне, то ў дачыненні да яго можа быць прызначана пазапланавая праверка. Тое ж самае тычыцца і тых суб'ектаў, якія адносяцца да нізкай групы рызыкі.

Паводле слоў Рыжыкавай, з прыняццем Указа № 332, у кантрольнай рабоце розка ўзрастае роля аналітычнай работы падчас прызначэння праверак. «Першым запланаваць праверку, кантралюючы і нагляды орган абавязаны ўсеабакова вывучыць суб'ект, які мяркуюцца правярць. Кантралёры не ідуць на праверку толькі дзеля праверкі. У іх, як правіла, ужо ёсць нейкая вызначаная інфармацыя аб невыкананні суб'ектам гаспадарання нейкага заканадаўчага акта».

Разам з тым скарацілася не толькі колькасць праверак, але і колькасць кантралюючых органаў. Так, страцілі права кантролю за дзейнасцю суб'ектаў гаспадарання асобныя камерцыйныя арганізацыі, якія раней вялі такую дзейнасць, структурныя падраздзяленні без права юрыдычнай асобы (яны не могуць самастойна прызначаць такую праверку)...

— І гэтая работа яшчэ не завершана, — адзначыла Данута Рыжыкава. — Указам даручана Савету Міністраў разам з аб'ектамі праверкі перагледзець функцыі кантралюючых і наглядных органаў, таму мы чакаем далейшых іх скарачэнняў.

Аляксандр Сышко з Гродна запытаўся: «Ці можна напісаць заяву для правядзення пазапланавай праверкі сваёй арганізацыі? Калі падчас такой праверкі будуць выяўлены парушэнні, ці прымяняць у дачыненні да арганізацыі якія-небудзь санкцыі?»

Паводле слоў Тацяцяны Чухлей, па заяве суб'екта гаспадарання можа быць прызначана пазапланавая праверка. Праўда, меры адказнасці, калі знойдуць парушэнні, будуць прымяняцца, і ніякіх выключэнняў тут няма. Лепш звярнуцца ў кантралюючыя органы з просьбай аб правядзенні маніторынгу. У гэтым выпадку меры адказнасці спачатку не прымяняюцца, суб'екту прапануецца ліквідаваць парушэнні.

— Мы гатовы дапамагчы суб'ектам у іх дзейнасці ў мэтах прафілактыкі правапарушэнняў, — дадала Данута Рыжыкава. — Да правядзення праверкі рэкамендуем звярнуцца ў кантралюючыя органы для кансультацыі, каб, па магчымасці, ліквідаваць парушэнні. Асабліва калі той, каго правяраюць, ведае, што ў арганізацыі нешта зроблена не так.

Надзея ДРЫЛА.

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

БЕНЗІН І ДЫЗПАЛІВА ПАДАРАЖЭЛІ

Канцэрн «Белнафтахім» зацвердзіў новыя адпунксныя і рознічныя цэны на нафтапрадукты.

У краіне з пачатку года гэта першае падаражэнне бензіну і дызельнага паліва. Рознічныя цэны на паліва, што рэалізуецца праз АЗС, павялічыліся ў сярэднім на 5 працэнтаў. Яны ўступілі ў сілу з 16 студзеня.

З гэтай даты дзейнічаюць наступныя цэны за адзін літр: на бензін Нармаль-80 — 7,2 тыс. руб., на бензін АІ-92 К3 — 7,3 тыс., на бензін АІ-92 К5 — 7,4 тыс., на бензін АІ-95 — 7,8 тыс., на дызельнае паліва — 8 тыс., на дызельнае паліва Еўра-5 — 8,4 тыс., на дызельнае паліва «Арктыка» — 9,3 тыс. рублёў.

Як пазначыла прэс-служба канцэрна, перагляд цен праведзены ў мэтах частковай кампенсацыі росту тараўфа на чыгуначныя перавозкі па тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, павелічэння на 20% ставак акіцаў на нафтапрадукты ў 2013 годзе, а таксама ў мэтах пазатпагна збліжэння цен на тавары ў краінах Мытнага саюза (па даных на 11 студзеня гэтага года, узровень цен на нафтапрадукты ў Беларусі быў ніжэй за ўзровень цен у Расіі на 14-20%).

Сяргей РАСОЛЬКА.

АМАЛЬ ПАЛОВА ЭКСПАРУ — У РАСІЮ

Па выніках працы за студзень—лістапад мінулага года, сальда знешняга гандлю таварамі і паслугамі ў Гродне складала плюс 100,9 мільёна долараў.

Гэта забяспечана перш за ўсё дзякуючы росту экспартных паставак хімічнай прадукцыі (поліаміды, ніткі комплексныя сінтэтычныя), а таксама павялічэнню аб'ёму рэалізацыі панчошна-шкарпэткавых вырабаў і мэблі. Асноўным для гродзенскіх прадпрыемстваў традыцыйна з'яўляецца рынак Расіі, дзе рэалізавана 47% экспартнай прадукцыі. У краіны Еўрасаюза пастаўлены 23%. Што датычыцца паслуг, то становае сальда дасягнула перш за ўсё за кошт будаўніцтва і транспарту. Попытам у іншаэўрапейскае карыстаюцца таксама паслугі ў камп'ютарнай сферы, адукацыі і ахова здароўя.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ДВАЙНАЯ ЛІКВІДАЦЫЯ

Супрацоўнікі ўнітарнага прадпрыемства «Жыткавіцкі камунальны» прыехалі рамантаваць парьў цэнтральнай водаправоднай сеткі халоднай вады — аварыю, у выніку якой без водазабеспячэння засталіся 12 жылых шматкватэрных дамоў, 434 прыватныя, а таксама 2 сярэдняй школы, 6 кацельняў, участковая бальніца, яслі-сад і гасцініца ў Тураве Жыткавіцкага раёна.

Але праз гадзіну пасля пачатку рамонтных работ ад начальніка аддзялення прадпрыемства «Жыткавіцкі камунальны» да вяртавальнікаў паступіла паведамленне пра тое, што гарыць аўтамабіль, які належыць гэтай арганізацыі. Як расказаў прэс-скаратар Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС Руслан Габрыльў, у фургоне знаходзіліся два газавыя балоны. Пры транспарціроўцы ў незамачаваным стане адбылася разгерметызцыя аднаго балона. Адначасова ў кузаве тапілася печка-буржуйка. Высокая канцэнтрацыя небяспечнага рэчыва і высокая тэмпература паветра ўнутры кунга і сталі прычынай першай успышкі газу. На момант узгарання ўнутры знаходзіліся двое рабочых, якія хутка выскачылі з машыны, атрымаўшы апёкі цвела (24-гадовы — 12%, а 41-гадовы — 25%). Пацярпелыя дастаўлены ва участковую бальніцу Турава. Падчас пажару адбыўся і другі выбух — балона з кіслародам, у выніку чаго металічны фургон і маёмасць усрэдзіне былі знішчаны цалкам. У прэс-службе Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС прычынай здарэння называюць парушэнне правілаў транспарціроўкі газавага абсталявання.

Дарэчы, парьў водаправода быў ліквідаваны праз 5 гадзін сумеснымі намаганнямі вяртавальнікаў і камунальнікаў. Водазабеспячэнне спажываюць адноўлена. Прычынай аварыі стала разбурэнне цэласнасці трубы ў выніку старэння металу — тэрмін яе эксплуатацыі склаў каля 60 гадоў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

«МАЗ» ПАЙШОЎ ПАД ЛЁД...

Удзень у вёсцы Рубель Столінскага раёна на рацэ Чэвка пад лёд прарваліся грузавы аўтамабіль.

«МАЗ» пад кіраваннем вадзіцеля мясцовага сельскагаспадарчага вытворчага кааператыва па незразумелай пакуль прычыне ехаў праз рэчышча ракі. На адлегласці 25-30 метраў ён прарваліся пад лёд. У кабіне грузавіка, акрамя кіроўцы, знаходзіліся два пасажыры — яго брат і знаёмы. У выніку здарэння аўтамабіль цалкам пайшоў пад ваду, паведамліў Міністрстве па надзвычайных сітуацыях. Глыбіня ракі ў гэтым месцы — 4-5 метраў. Знаёмы брату паспеў выбрацца з машыны і адзіны застаўся ў жывых. Вадаланая група дастала з кабінны загінулага кіроўцы. Каб дастаць аўтамабіль з вады, была задзейнічана тэхніка МНС, а таксама СВК. На момант падрыхтоўкі матэрыялу работы на месцы здарэння працягваліся...

Сяргей РАСОЛЬКА.

«ПРЫХАВАЛІ» КАЗУЛЮ... НА ДРЗВЕ

На тэрыторыі Ляхавіцкага лесніцтва работнікі Тураўскай міжрайінспекцыі знайшлі тушу незаконна здабытай казулі. Браконьеры «прыхавалі» яе на дрэве, мяркуючы, відавочна, у зручны момант вярнуцца па здабытку.

Дзяржінспектары пачалі пошук і прыкладна за паўкіламетра ад месца знаходкі сустрэлі групу палюўчыкаў. Тыя мелі дазвол на здабытку толькі пушчога звера. На месца выклікалі следча-аператыўную групу Жыткавіцкага РАУС, якая канфіскавала ў палюўчыкаў стрэльбы для правядзення экспертызы. Вядзецца разбор.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ФЕМІДУ... УКРАЛІ!

Мужчына нядола ўкраў у віцебскай выставачай галерэі статуэтку сімвала правасуддзя — Феміду. Ён раней неаднаразова прыцягваўся да адказнасці, у асноўным за здзяйсненне дробных крадзяжоў.

Як расказаў Дзмітрый ЛУТАЎ, пракурор аддзела па наглядзе за законнасцю судовых пастаноў па крымінальных справах пракуратуры Віцебскай вобласці, гэты чалавек, гуляючы па горадзе, зайшоў у выставачную галерэю. Знаходзіўся там, звярнуў увагу на бронзавую статуэтку жанчыны, якая стаяла на падаконіку. Што гэта была за жанчына, які потым прызнаўся падчас следства, ён не ведаў. І толькі следчы «адкрыў тайну», што гэта была Феміда — багіня правасуддзя. Скарыстаўшыся тым, што прадаўцы-кансультанты галерэі былі заняты абслугоўваннем чаровага наведвальніка, злодзей узлёў бронзавую Феміду, зусаму сабе пад куртку і выйшаў на вуліцу. Аднак, прайшоўшы ўсёго некалькі дзясяткаў метраў, быў затрыманым супрацоўнікамі галерэі, якія свечасова выявілі прапажу статуэтку.

Прыбывшы праз некаторы час супрацоўнікі міліцыі даставілі злымысніка ў аддзяленне міліцыі, а Феміду вярнулі на яе пастамент. Злодзей асуджаны на тры гады абмежавання волі без накіравання ў прапраўчую ўстанову адкрытага тыпу.

ЕЗДЗІЎ НА АЎТО ЛІТОЎСКАГА СВЯЯКА

Беларус незаконна ездзіў на машыне свайго замежнага сваяка. Супрацоўнікі ДАІ ўпраўлення ўнутраных спраў Віцебскага аблвыканкама, спыніўшы пад праверкі дакументаў аўтамабіль «Форд Транзіт» з літоўскімі нумарамі, папрасілі кіроўцу прад'явіць дакументы, якія пацвярджаюць законнасць выкарыстання ім транспартнага сродку.

— Як высветлілася, кіроўца «Форда», з'яўляючыся сваяком літоўскага гаспадары аўто, займаўся падвозам прадуктаў харчавання да мясцовай кавярні. І хоць з дакументамі на груз, які перавозіўся, у яго было ўсё ў парадку, у вартвыя дарог паўсталі сур'ёзныя пытанні з нагоды законнасці выкарыстання аўтамашыны, — расказвае Васіль Чопік, інспектар аддзялення агітацыі і прапаганды ўпраўлення ДАІ УУС Віцебскага аблвыканкама. — Транспартны сродак коштам 43 мільёны беларускіх рублёў быў дастаўлены супрацоўнікамі ДАІ на ахоўную стаянку Віцебскай м'ягні.

Як растлумачыў намеснік начальніка аператыўна-пошукавага аддзела Віцебскай м'ягні Аляксей Свірыдаў, у адпаведнасці з беларускім заканадаўствам кіраваць аўтамабілем, зарэгістраваным за межамі Рэспублікі Беларусь, можа сам уладальнік транспартнага сродку, або член яго сям'і. Цяпер сваяку ўладальніка аўтамабіля з замежнымі нумарамі патражае штраф у памеры ад 5 да 30 базавых велічыня. А таксама ён магчыма канфіскацыі «Форда» ў бліжэйшы час павінен вырашыць суд.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

■ Па-судску

ЭКАНОМІКА ДЫКТУЕ НЕАБХОДНАСЦЬ ПАЛІТЫЧНАЙ ПЕРАЗАГРУЗКІ

Тавараабарот паміж Літвой і Беларуссю дасягнуў рэкордных паказчыкаў. Але гэта не мажа. Такая думка чучала на сустрэчы беларускага пасла з прадстаўнікамі літоўскіх дзелавых колаў.

Кожны новы год пачынаецца не толькі паднятым балакам шампанскага, але і падвядзеннем вынікаў года мінулага. 2012-ы быў для беларуска-літоўскіх эканамічных адносін асаблівым. «За мінулае дзесяцігоддзе 2012-ы быў самым паспяховым у гандлёвых і эканамічных адносінах паміж Беларуссю і Літвой, — сказаў карэспандэнту «Звязды» пасол Беларусі ў Літве Уладзімір ДРАЖЫН. — Упершыню гадавы тавараабарот паміж дзюма краінамі перавысіць \$1,5 млрд. Для параўнання, шэсць гадоў таму ён быў у чатыры разы меншым».

Тавараабарот паміж дзюма краінамі, нягледзячы на тое, што ў сферы палітыкі не ўсё было бязоблачна, сар наўхліла. У 2009 годзе ён склаў \$565,6 млн, 2010 годзе — \$698,8 млн, у 2011 годзе дасягнуў \$1 млрд, а ў мінулым годзе пераваліў за \$1,5 мільярд. Літва і Беларусь сталі адна для адной важнымі эканамічнымі партнёрамі.

У наменклатуры беларускага экспарту Літву 60% складаюць прамежкавыя тавары, 17—20% — сыравіны экспарт, 20—23% — гатовая прадукцыя, харчовыя тавары і тавары народнага спажывання. У разрэзе галіновых міністрстваў і канцэрнаў Беларусі найбольшую долю ў экспарт займае прадукцыя прадпрыемстваў канцэрна «Белнафтахім» і Міністрства прамысловасці — прыкладна па 20%.

Асноўнымі экспартнымі пазіцыямі ў Літву з'яўляюцца нафтапрадукты, вырабы металургіі, угнаенні мінеральныя, калійныя і азотныя, трактары, электраэнергія, алеі рапсавы, лесамацэрыялы, шыны, ніткі сінтэтычныя, садавіна замарожаная, торф і драўніна паліўная. З'явіліся новыя экспартныя пазіцыі: дарожная і будаўнічая тэхніка, аўтапагарушчыкі, кукуруза, пшаніца, шаклад, палімеры прапілену і інш.

У таварнай структуры імпарту з Літвы пераважаюць вырабы з цэменту і штучнага каменю, арматура для трубаправоду, фарба друкарская, прадукты для харчавання жывёл, шлакаваата, цэмент, нафтапрадукты, адзенне, насосы, кампрэсары, вентылятары, халадзільнікі і халадзільнае абста-

літванне, металаканструкцыі з чорных металаў. У выніку, паводле папярэдняй звестак, летась знешні гандаль Беларусі і Літвы ў параўнанні з 2011 годам павялічыўся больш чым на 40%, беларускі экспарт павялічыўся на 47%, імпорт з Літвы — павялічыўся на 21%. У 2012 годзе сальда для Беларусі было станоўчае — каля 780 млн долараў. Другі важны паказчык 2012 года — узровень выкананых паслуг паміж абедзюма краінамі перавысіў \$0,5 млрд. Гэта дасягнута дзякуючы актыўнаму ўдзелу ўсіх суб'ектаў гаспадарання, якія вырабляюць і дастаўляюць тавары (Беларуская і Літоўская чыгункі, аўтамабільныя кампаніі, Клайпедскі марскі порт і інш.).

Паказчыкі рэкордныя, але гэта яшчэ не мажа. Такая думка неаднаразова была выказана ў 2011 годзе дасягнуў \$1 млрд, а ў мінулым годзе пераваліў за \$1,5 мільярд. Літва і Беларусь сталі адна для адной важнымі эканамічнымі партнёрамі.

У наменклатуры беларускага экспарту Літву 60% складаюць прамежкавыя тавары, 17—20% — сыравіны экспарт, 20—23% — гатовая прадукцыя, харчовыя тавары і тавары народнага спажывання. У разрэзе галіновых міністрстваў і канцэрнаў Беларусі найбольшую долю ў экспарт займае прадукцыя прадпрыемстваў канцэрна «Белнафтахім» і Міністрства прамысловасці — прыкладна па 20%.

Асноўнымі экспартнымі пазіцыямі ў Літву з'яўляюцца нафтапрадукты, вырабы металургіі, угнаенні мінеральныя, калійныя і азотныя, трактары, электраэнергія, алеі рапсавы, лесамацэрыялы, шыны, ніткі сінтэтычныя, садавіна замарожаная, торф і драўніна паліўная. З'явіліся новыя экспартныя пазіцыі: дарожная і будаўнічая тэхніка, аўтапагарушчыкі, кукуруза, пшаніца, шаклад, палімеры прапілену і інш.

У таварнай структуры імпарту з Літвы пераважаюць вырабы з цэменту і штучнага каменю, арматура для трубаправоду, фарба друкарская, прадукты для харчавання жывёл, шлакаваата, цэмент, нафтапрадукты, адзенне, насосы, кампрэсары, вентылятары, халадзільнікі і халадзільнае абста-

літванне, металаканструкцыі з чорных металаў. У выніку, паводле папярэдняй звестак, летась знешні гандаль Беларусі і Літвы ў параўнанні з 2011 годам павя

ПАЦАДАРМ

Сумесны праект рэдакцыі газеты «Звязда» і Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь

Выпуск № 1 (19)

НЕБА ВАРТУЕ «ТОР»

Завяршылася пастаўка другой батарэі зенітнага ракетнага комплексу «Тор-М2» у Ваенна-паветраныя сілы і войскі супрацьпаветранай абароны Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь. Батарэя ЗРК «Тор-М2» у складзе чатырох баявых машын здольная адначасова параціць 16 цэляў, якія ляцяць з любых напрамкаў з хуткасцю да 700 м/с на адлегласці да 12 км і вышыні да 10 км пры любых умовах надвор'я, днём і ноччу. Аналагаў расійскім ЗРК «ТОР-М2», або па класіфікацыі НАТО «латная рукавіца», што атрымала беларуская армія, у свеце няма. Комплекс забяспечвае эфектыўную супрацьпаветраную абарону ваенных і грамадзянскіх аб'ектаў, з'яўляецца сродкам паражэння самалётаў, верталётаў, аэрадынамічных беспілотных лятальных апаратаў, ракет і іншых элементаў высокадакладнай зброі. Адметныя асаблівасці «Тор-М2» — высокая маневранасць, мабільнасць, кароткі час рэакцыі, аўтаматызацыя баявой працы.

Урачыстыя мерапрыемствы, прысвечаныя прыняццю батарэі ЗРК на ўзбраенне 120-й зенітнай ракетнай брыгады Заходняга аператыўна-тактычнага камандавання, прайшлі ў Баранавічах, куды ў канцы 2011 года паступіла на ўзбраенне першая батарэя. А ўжо ў 2012 годзе асабовы склад пры правядзенні баявых стрэльбаў на палігоне Ашулук выканаў усе пастаўленыя задачы «на выдатна». Пераўзбраенне 120-й зенітнай ракетнай брыгады з'яўляецца яркім прыкладам плённага супрацоўніцтва Беларусі і Расіі. Менавіта Расійская Федэрацыя з'яўляецца асноўным партнёрам нашай краіны ў пытаннях, якія тычацца паставак прадукцыі ваеннага прызначэння (узбраенне і ваенная тэхніка, запасныя часткі да іх, а таксама работы па іх рамоне і мадэрнізацыі) для патрэб Узброеных Сіл, у тым ліку на льготных для беларускага боку ўмовах. У цэлым, штогод на ўзбраенне і забеспячэнне Узброеных Сіл прымаецца да 30 і больш найноўшых узораў. Летась прыняты 38 новых узораў ваеннай і спецыяльнай тэхнікі.

Яшчэ адна батарэя «Тор-М2» (ужо трэцяя) паступіць у Беларусь да канца года. А цяперашнім экіпажам трэба праіць экзамен падчас сумесных вучэнняў краін СНД «Баявая садружнасць-2013» у складзе Адзінай рэгіянальнай групы войскаў ВПС і СПА.

г. Баранавічы.

Марына БЕГУНКОВА, фота аўтара.

Тонкасці прафесіі

«ІНТЭЛЕКТ» БЕЛАРУСКАЙ АРМІІ

У звычайным жыцці нас заўсёды супраджаюць сродкі сувязі. Мабільныя і стаячныя тэлефоны, радыёстанцыі... Прычым не толькі тыя, што «вяшчаюць» на ўсю краіну. Не абыходзіцца без пераноснай радыёстанцыі ўрачам хуткай дапамогі, пажарнікам, таксістам....

Ва Узброеных Сілах вядзенне любых баявых дзеянняў немагчыма без прымянення сродкаў сувязі. А бывае, што перашкоды на лініях сувязі — толькі на карысць. Напрыклад, пры ўмове радыёразведкі з боку праціўніка, калі любая ўцечка інфармацыі не толькі непажаданая, але і катэгорычна забаронена! Таму існуюць падраздзяленні радыёэлектроннай барацьбы, якія займаюцца радыёэлектронным падаўленнем сродкаў сувязі і кіравання войскамі.

Радыёэлектронная барацьба лічыцца адносна маладым кірункам у ваеннай справе. Праўда, першыя прыклады вядзення радыёразведкі і стварэння радыёперашкод адносяцца яшчэ да таго часу,

калі ў войску пачалі карыстацца радыё. Больш інтэнсіўна радыёразведка стала прымяняцца ў гады Першай сусветнай вайны.

Радыёперашкоды ствараліся для парушэння радыёсувязі паміж штабамі арміі, карпусамі і дывізіямі, а таксама паміж ваеннымі караблямі. Для стварэння перашкод выкарыстоўваліся звычайныя сродкі радыёсувязі. Сённяшняя армія можа пахваліцца сучаснымі спецыяльнымі сістэмамі радыёэлектроннай барацьбы.

Развіццё сродкаў стварэння перашкод непарыўна звязана з удасканаленнем сістэм перадачы інфармацыі. Штогод у ваенскай часці радыёэлектроннай барацьбы Узброеных Сіл Беларусі паступаюць новыя мадэрнізаваныя ўзоры тэхнікі, здольныя аказваць уздзеянне на сучасныя віды радыёсувязі. Дарэчы, створаны яны на беларускіх прадпрыемствах. Цяпер сіламі і сродкамі радыёэлектроннай барацьбы перашкоды могуць быць пастаўлены на ўсіх асноўных напрамках кіравання войскамі і зброй. І высокадакладная тэхніка — не выключэнне. У чым можна было пераканацца падчас наведвання 10-га асобнага батальёна радыёэлектроннай барацьбы.

Звярніце ўвагу: мабільны комплекс радыёманіторынгу 387-га цэнтра тэхнічнага кантролю і забеспячэння абароны інфармацыі, — знаёміць з сучаснай тэхнікай **намеснік начальніка 387-га цэнтра тэхнічнага кантролю і забеспячэння абароны інфармацыі, маёр Андрэй БАГУШЭВІЧ**. — Гэты комплекс прызначаны для вядзення кантролю выкарыстання радыёэлектроннага спектра ў інтарэсах Узброеных Сіл, які ўваходзіць у адзіную сістэму радыёманіторынгу Беларусі. Комплекс працуе ў шырокім дыяпазоне частот, дазваляе ажыццяўляць пошук і вымярэнне параметраў пеленгавання крыніц радыёвыпраменьвання. Дзякуючы комплексу можна знайсці крыніцы наўмысных і незарэкаваных перашкод, вызначыць іх месцазнаходжанне.

Наўмысныя перашкоды ў мірны час, у асноўным, выключаны. Калі ж такое здараецца, то звычайна гэта праца радыёхулігану. Што тычыцца незарэкаваных перашкод, то яны ўзнікаюць дастаткова часта. Асабліва ў наш час, калі вельмі інтэнсіўна развіваецца радыёсувязь.

— Дапусцім, устанавілі тут вышук сатавай сувязі, — расказвае **начальнік упраўлення радыёэлектроннай барацьбы Генеральнага штаба Узбро-**

ных Сіл, палкоўнік Ігар ДАНИЛЬЧЫК. — Можна так скласціся, што побач знаходзіцца радыёстанцыя Міністэрства абароны. І калі свечасюча не правесці аналіз выкарыстання радыёэлектроннага спектра гэтай мясцовасці, то атрымаецца, што ці першыя будуць парушаць працу радыёэлектронных сродкаў, ці другія. А спажываюць будуць скардзіцца мабільнаму аператару на дрэнную якасць сувязі.

Любая тэхніка радыёэлектроннай барацьбы спачатку ажыццяўляе радыёэлектронную разведку, а затым адбываецца падаўленне радыёперашкод. Далёкасць падаўлення залежыць ад таго, у якім дыяпазоне працуе пэўная радыёстанцыя. У КВ-дыяпазоне далёкасць можа склацца да паўтары тысячы кіламетраў. Што тычыцца УКВ-дыяпазону, то тут характэрны такія прыпынкі: чым вышэй радыёмаеца антэна, тым далей ажыццяўляюцца радыёперашкоды (звычайна 30—40 кіламетраў).

Адным з галоўных напрамкаў дзейнасці органаў кіравання радыёэлектроннай барацьбы з'яўляецца забеспячэнне ваенных часцей кваліфікаванымі кадрамі. Падрыхтоўка спецыялістаў ажыццяўляецца ў Ваеннай акадэміі, цэнтрах і выпускнікі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта інфарматыкі і радыёэлектронікі. Ваеннаслужачыя тэрміновай службы за паўтара года, што знаходзяцца ў войску, авалодваюць ваенна-

ўліковай спецыяльнасцю аператара. Узровень падрыхтоўкі спецыялістаў радыёэлектроннай барацьбы неаднаразова атрымлівае высокую адзнаку падчас розных мерапрыемстваў падрыхтоўкі войскаў.

— Галоўны крытэрыі, на які мы звяртаем увагу пры падборы персаналу для радыёэлектроннай дзейнасці, — добрае веданне фізікі і матэматыкі, — значнаму **камандзір 10-га асобнага батальёна радыёэлектроннай барацьбы Раман ШАБА-НЕЦ**. — Уся тэхніка, прызначаны для ўзбраення батальёна, з'яўляецца сучаснай. Ганарымся, што яе вырабляюць беларускія прадпрыемствы. Адна паведна для навучання маладога вайскоўца ці пры далейшым удасканаленні яго навыкаў будзе моцных ведаў у галіне дакладных навук не будзе поспеху. Падчас прызьноўнай кампаніі прадстаўнікі часці адбіраюць тых людзей, якія інтэлектуальна здольныя выканаць задачу на сучаснай складанай тэхніцы. Таму невыпадкова мы аддаём перавагу спецыялістам з вышэйшай адукацыяй.

...Зазірнуўшы ў адзін з разгорнутых мадэрнізаваных пунктаў, прызначаны для кіравання станцыяй перашкод радыёсувязі, упэўнілася, што тут працуюць адны прафесіяналы! Поле бою — эфір, на ўзбраенні — камп'ютар, праціўнік — віртуальны. Толькі задача усё тая ж — абарона Радзімы. **Вераніка КАНЮТА, фота БЕЛТА.**

3 першых вуснаў

Сяргей ГЕЙСЦЕР:

«Калі не рухацца наперад, то нічога не будзе!»

Ні для каго не сакрэт, што сёння гарант спакойнага, мірнага жыцця — моцная супрацьпаветраная абарона. Без ваеннай авіяцыі і сродкаў супрацьпаветранай барацьбы ні адна дзяржава, у тым ліку і Беларусь, не зможа стварыць бяспеку ў паветранай прасторы. Узгадаць толькі ваенныя канфлікты апошніх дзесяцігоддзяў, якія яскраў і пачыналіся з падаўлення супрацьпаветранай абароны слабейшага боку. І нават самыя сучасныя сістэмы выяўлення паветраных цэляў часам былі бяспільнымі. А усё таму, што навука, як кажучы, не стаіць на месцы: у той час, як адны краіны распрацоўваюць сістэмы выяўлення паветранага «ворага», іншыя — укараняюць метадыкі іх падаўлення. І хто будзе першым у гэтых распрацоўках — таму і ўсе козыры.

Для знаёмства.

Сяргей Гейсцер на «выдатна» скончыў Мінскае вышэйшае інжынернае зенітна-ракетнае вучылішча супрацьпаветранай абароны. Прайшоўшы стажыроўку ў Рызе і адслужыўшы тры гады ў Харкаўскай зенітна-ракетнай брыгадзе, скончыў аўдыентуру мінскага ВІЗРУ. Прадмет, які яшчэ для курсанта Гейсцера быў найбольш складаным, у выніку стаў справай усяго жыцця. Радыёлакацыя. Пытаннем гэтай ваеннай навукі ён прывыццёў не адно курсавое праектаванне, дыплом і нават кандыдацкую дысертацыю. Пазней папярэдняе распрацоўкі сталі асновай для доктарскай дысертацыі. Дарэчы, пэўныя аспекты гэтай навуковай працы былі рэалізаваны ў двух праектах з Кітайскай Народнай Рэспублікай. Некаторы час выкладаў у БДУІРы, дзе і атрымаў званне прафесара. Сёння Сяргей Гейсцер працуе ў Навукова-даследчым інстытуце, дзе здзяйсняе новыя адкрыцці.

Што да аичынной ваеннай навукі, то і ў нас у галіне стварэння сучасных сістэм супрацьпаветранай абароны вядзецца актыўная работа. Супрацоўнікі Навукова-даследчага інстытута Узброеных Сіл Беларусі распрацоўваюць шматлікія праекты, якія знаходзяць сваё прымяненне ў беларускай арміі. Аб тонкасцях ваеннай навукі і эфектыўнасці яе прымянення ў мэтах абароны паветранай прасторы мы пагутарылі з **галоўным навуковым супрацоўнікам Навукова-даследчага інстытута Узброеных Сіл, доктарам тэхнічных навук, прафесарам, падпалкоўнікам запаса Сяргеем ГЕЙСЦЕРАМ**.

— Сяргей Раманавіч, у вас вельмі незвычайнае прозвішча... Адкажце вашы карані?

— Маё прозвішча пайшло ад аўстрыйскага продка, які ў вайну 1812 года апынуўся на тэрыторыі Барысаўскага гарнізона. Па вядомых прычынах армія Напалеона, у якую ўваходзіў мой продка, адступала. І нейкім чынам сваяк апынуўся ў вёсцы Балонаўка Быхаўскага раёна, дзе і застаўся назаўсёды. Тут у яго з'явілася сям'я. Пазней у Балонаўцы нарадзіўся мой бацька, які ў Вялікую Айчынную змагаўся з ворагам у складзе стралковай дывізіі другога Беларускага фронту, удзельнічаў у аперацыі «Баграціён».

— Атрымліваецца, што цяга да ваеннай справы вам перадалася ў спадчыну ад бацькі...

— Не зусім так. На мой прафесійны выбар больш паўплываў родны дзядзька, які таксама быў ваенным.

— **Ваенная навука... Колькі яшчэ не сказана. А ці паставілі вы кропку ў праблеме радыёлакацыі і паветранай абароны, якой прывыццёў не адно дзесяцігоддзе скрупулёзнай працы?**

— Вядома, не. Скажу больш: гэтай кропкі ніхто ніколі не паставіць! Час не стаіць на месцы, ён патрабуе новых навуковых адкрыццяў! Што да мяне, то зараз ёсць некалькі кірункаў, якімі я займаюся. У першую чаргу, выяўленне цэляў на адносна малых вышынях. Я яскраў займаюся распрацоўкай выкарыстання акустычных і сейсмічных палёў, якія ствараюцца аэрадынамічнымі лятальнымі апаратамі. Другі кірунак — маскіроўка і імітацыя ў шматлікіх дыяпазонах выяўлення. І трэці кірунак маёй працы — радыёэлектронная барацьба, якая накіравана на падаўленне інфармацыйных сістэм боку, які нападвае. Ну, і як хобі — сінтэз апэратуры ў гідралакатарах для атрымання высокакаснага малюнка марскога дна.

— **У чым сутнасць вашай працы?**

— Гэта распрацоўка мадэляў карысных сігналаў і перашкод, эфектыўных алгарытмаў выяўлення аб'ектаў і вызначэнне іх кардынат у шматлікіх фізічных палях. А таксама распрацоўка спосабаў і алгарытмаў для разбурэння інфармацыі аб аб'екце.

— **Вашы вынаходніцтвы паступова ўкараняюцца ў беларускую армію. Дзе канкрэтна яны знайшлі сваё прымяненне?**

— Частка распрацовак выкарыстоўваецца ў войску ў асобных узорах узбраення. Пэўныя праекты яшчэ чакаюць запатрабавальнасці. Логіка спажывання такая, што спачатку ёсць праблема, якую патрэбна вырашыць. Прычым існуюць два варыянты. Па-першае, навука ўжо нешта зрабіла. Таму гэтыя рашэнні ляжаць на паверхні. Іх застаецца толькі ўкараніць. Па-другое, ставіцца канкрэтная задача па правядзенні навуковых даследаванняў. І толькі па дасягненні пастаўленай мэты атрымаецца вынік, прыдатны для выкарыстання на практыцы. Для мяне навука — хобі. Таму я паспяваю выконваць і тыя задачы, якія мне ставяць, і тыя, якія я даю сабе сама. Чалавек зробіць адкрыццё толькі тады, калі ўбачыць праблему. А для гэтага патрэбна любіць сваю працу.

— **Мяркую, тады і ідзі хутчэй рэалізуецца на практыцы?**

— Бывае па-рознаму. Для таго, каб дайсці да рэалізацыі на практыцы, дапусцім, сістэмы распазнавання, мне спатрэбілася 8 гадоў. І гэта яшчэ не самы вялікі тэрмін! Праўда, бывалі і больш хуткія праекты, як, напрыклад, распрацоўка сродкаў маскіроўкі на аснове матэрыялаў прыроднага паходжання.

— **Наколькі мне вядома, не ўсімі вашымі праектамі цікавіцца ў беларускай арміі...**

— Спраўды. Напрыклад, яшчэ не ўкаранілі праект сістэм распазнавання. Аднак хоць не сёння, дык заўтра ён стане запатрабаваным. Як паказалі даследаванні, выкарыстанне гэтых сістэм вельмі эфектыўнае. Тым больш, што на рэалізацыю праекта спатрэбіцца няшмат сродкаў.

— **Магчыма, варта было б прадаць яго зацікаўленым замежным калегам па больш высокай цане?**

— У першую чаргу, распрацоўкі інстытута накіраваны на вырашэнне ўнутраных задач. У нас цэлы шэраг нерэалізаваных праектаў, аднак гэта не значыць, што імі патрэбна «дзяліцца» з іншымі краінамі. У мяне на гэты конт такое меркаванне: за мяжу патрэбна прапаноўваць тое, што мы распрацавалі ў чужой краіне. Для таго, каб за атрымання грошы распрацаваць тое, што будзе заўтра. Для сябе. Тым больш, трэба дакладна разумець, што можна аддаць за мяжу, а што нельга, нават калі ў сваёй краіне гэта не выкарыстоўваецца.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

■ 3 рэдакцыйнай пошты

У МЕРАБЕЛІ НІХТО НЕ ЗАБЫТЫ

Каля ўезду ў вёску Мерабелі, што ў Мазырскім раёне, — арыгінальны помнік: благаслаўленыя праваслаўным крыжам тры гранітныя камяні, якія сімвалізуюць дружбу і брацтва трох славянскіх народаў: рускага, беларускага і ўкраінскага.

Тут на трэці дзень 60-годдзя Вялікай Перамогі адбылася цырымонія перапахавання астанкаў невядомага салдата, які загінуў у баі за вёску Мерабелі ў студзені 1944 года. Каля 40 воінаў Чырвонай Арміі засталіся тады на полі бою. А гэтага забітага чырвонаармейца, які не меў пры сабе дакументаў, выпадкова знайшла ў лесе непаладзена ад вёскі і дапамагла арганізаваць пахаванне на правым крутым беразе р. Тур жыхарка Мерабелі Ефрасіння Лук'яновіч.

Пазней узнікла яшчэ адна неабоходнасць перапахавання астанкаў воіна: цэласнасці магілы пагражаў разбуральны падмыў берага паводкаў. З гэтым справіліся ваеннаслужачыя 52-га асобнага спецыялізаванага пошукавага батальёна.

Пазней у адным радзе з магілай невядомага салдата былі ўстаноўлены тры мемарыяльныя пліты: дзве — з імянамі 26 загінулых падчас вайны землякоў і адна — з імянамі 22 мерабелішчаў, якія пайшлі з жыцця ў пасляваенныя гады.

Андрэй Прус (злева).

— аказаўся апошнім днём жыцця Андрэя Парфёнавіча. Гітлераўцы, якія цяпер паражэнне, расправіліся з ім за сувязь з партызанамі, забіўшы ў двары ўласнага дома.

Адпавядаюць двойчы Георгіеўскаму кавалеру ўсе тры яго сыны. Старэйшы, Харытон, пасляхова скончыўшы Прудкоўскую сярэднюю школу, працягнуў вучобу ў ВУУ Ленінграда, дзе яго і заспела вайна. Геройскі загінуў пры абароне калыскі Кастрычніцкай рэвалюцыі ў 1943 годзе. Сярэдні, Андрэй, з'ехаў у Сібір. Служыў у НКВС. Храбра змагаўся пад Сталінградам, быў забіты пры абароне волжскай цвярдні ў 1942 годзе. А вось самому малодшаму з іх, Васілю, які не раз перанёс неймаверна суровыя выпрабаванні ў саветска-фінскай і Вялікай Айчыннай войнах, удалося выжыць, хоць бацькі атрымалі на яго адно дзве пахавальныя.

14 студзеня 1944 года — дзень вызвалення Мерабелі і ўсёй Мазыршчыны — аказаўся апошнім днём жыцця Андрэя Парфёнавіча.

Службу ў Чырвонай Арміі Васіль Прус пачаў у 1938 годзе ў 28-м корпусным артылерыйскім палку. Ён двойчы штурмаваў «лінію Манергейма» — магутную лінію абароны Фінляндыі на Карэльскім перапынку глыбінёй 80—100 кіламетраў, у складзе артыльерыйскага трымаў абарону «Дарогі жыцця» зімой 1941—1942 гг., вёў баі каля Сінявінскіх балот, у складзе 9-й брыгады марской пяхоты ўдзельнічаў у разгрома буйных сіл ворага ў Прыбалтыцы, у блакіраванні і паланенні 280-тысячнай групыкі нямецкіх войскаў на Латвійскім паўвостраве Курляндзія. Ажно да 28 мая 1945 года працягваў удзельнічаць у баявых аперацыях па ачышчэнні паўвострава ад рэшткаў варажых войскаў, якія хаваліся ў лясах. Дзямілізаваўся ў студзені 1947 г. Па волі аднаўскаюццаў адразу ўзначаліў брыгаду ў родным калгасе «17-ы партыз'езд». 35 гадоў адрацаваў электрамэцерам у Мазырскім РЭС. Ветэран энергетыкі БССР. З жонкай Марыяй Андрэеўнай выхавалі сына і дзюх чачок.

Усіх узнагародзіў Васіль Андрэевіч асабіста шанаванні і ганарыўся медалямі «За адвагу» і «За баявыя заслугі». 18 жніўня 2002 года Васіля Андрэевіча не стала.

У мемарыяльным спісе помнікаў — добра вядомы мне Іван Ганчароў і Фёдар Кедыш. З першым даўлося разам працаваць на Мазырскім ДАКУ: я — аператарам, ён — памочнікам аператара цэха драўніна-стружковых пліт; з другім — нарадзіцца і 19 гадоў жыць у адной вёсцы.

Іван Ганчароў родам з вёскі Папова Глушкоўскага раёна Курскай вобласці. Прыязваў у Чырвоную Армію ў верасні 1943 года і па кастрычніку 1944 года ваяваў зарадзальчыкам гарматы ў складзе 1-й асобнай артылерыйскай брыгады.

У вёску Мерабелі маладога артылерыста прывялі «вогненныя вёрсты вайны», калі яму якраз аднаго месяца не хпіла да 19 гадоў. Ён у складзе 2-й батарэі 1816 артпалка 13—14 студзеня 1944 года вёў бой па вызваленні Мерабелі ад немца-фашысцкіх захопнікаў. А некалькімі днямі пазней на прасёлкавай дарозе, што праходзіла каля батарэі, Івану сустрэлася дзючына-мерабелішка Паліна Прус.

Ордэнам Айчынай вайны, медалём «За перамогу над Германіяй» і многімі знакамі баявой войскай славы адзначаны ўклад у разгром нямецка-фашысцкіх захопнікаў Івана Ганчарова.

Але расслабляцца ваенным было не дадзена: ішла ўзмоцненая падрыхтоўка войскаў да Беларускай наступальнай аперацыі «Баграціён». Удзельнічаючы ў ёй, Ганчароў вызваляў Жлобін, Бабруйск, Слуцк, Клецк. Быў паранены. Пасля шпітэля быў накіраваны ў чыгуначныя войскі. Займаўся аднаўленнем гаюльных пуцці і мастоў у палазе наступлення Беларускай франтоў. І, які абцяў, прыбыў у Мерабелі, да сваёй каханай Паліны.

Усё жыццё працаваў не пакладаючы рук, былі прыкладам для іншых. Пабудавалі год. Вырасцілі і выхавалі сем'ярых дзяцей. Жылі цяжка, але весела. Іван Фролаваў па натуре быў веселун: віртуозна іграў на шэрагу струнных шчыпковых музычных інструментаў, валодаў незлічоным запасам анекдотаў, прымавак, песень і прыпевак, цудоўна спяваў, акампаючы сабе на балалайцы або гітары, асабіва любіў выконваць лірычныя песні ваенных гадоў.

Ордэнам Айчынай вайны, медалём «За перамогу над Германіяй» і многімі знакамі баявой войскай славы адзначаны ўклад у разгром нямецка-фашысцкіх захопнікаў Івана Ганчарова.

Фёдар Кедыш 1920 года нарадзіўся, жыхар у Турбінка Мазырскага раёна, у Чырвоную Армію прызваўся 9 мая 1941 года. Служыў у 99-м стралковым палку. Ваяваў у яго складзе да сярэдзіны лістапада 1941 года, да пападання палка ў акружэнне. Праз нейкі час, пасля выхату з акружэння, Кедыш уступіў у партызанскі атрад, які базіраваўся ў глухх лясах каля роднай Турбінкі і пасля ўвайшоў у стварэнню 28 верасня 1941 г. Мазырскую партызанскую брыгаду імя Аляксандра Неўскага. Удзельнічаў у баях па вызваленні Мазыршчыны ад 875-дзённага фашыскага палону.

З красавіка 1944 года яфрэйтар Кедыш зноў у Чырвонай Арміі — курсант роты процітанкавых ружжаў 39-га асобнага запаснога палка. А з мая 1944 г. — удзельнічаў у баях у складзе гэтай жа роты 338-га стралковага палка. 16 ліпеня 1944 года атрымаў раненне, з-за чаго 5 месяцаў знаходзіўся на лянчынні ў эвакшпітэлі, пасля чаго быў накіраваны ў 190-ы асобны дапаможны аўтабатаральн куварам.

Удзельнічаў у Берлінскай наступальнай аперацыі. Узнагароджаны медалямі: «За ўзяцце Берліна», «За адвагу», «За перамогу над Германіяй». Дэмабілізаваўся 19 чэрвеня 1946 года.

Працаваў у родным калгасе. Быў добрым гарманістам. Ніводная вечарынка, вясельле, хрэсьбіны або провады ў войска не праходзілі ў вёсцы без яго музыкі.

Салдаты Перамогі з Мерабелі пакінулі гэты свет, дастойна прайшоўшы свой няпросты жыццёвы шлях на зямлі. Няхай будзе вечнай памяць пра іх!

Уладзімір ЖУРАЎСКІ, ветэран працы.

Сяргей Геісцер дэманструе свае распрацоўкі дзяржсакратару Савета бяспекі Рэспублікі Беларусь Віктару Шэйману і міністру абароны Расійскай Федэрацыі Сяргею Іванову падчас вучэнняў «Шчыт Саюза» (2006 год).

ВЫНАХОДНІКІ З АРМЕЙСКОЙ «ВУЧЭБКІ»

У 72-м гвардзейскім Аб'яднаным вучэбным цэнтры падрыхтоўкі прапаршчыкаў і малодшых спецыялістаў нямала выкладчыкаў, якія на працягу многіх гадоў дабіваюцца стабільных вынікаў у навучанні і выхаванні курсантаў. Многія з іх актыўна ўдзельнічаюць у ўдасканаленні вучэбна-матэрыяльнай базы школ, укараняючы ў практыку свае ўнікальныя распрацоўкі. Шырокае выкарыстанне такіх вынаходстваў у навучальным працэсе дапамагае маладым воінам не толькі аблегчыць засваенне складанай тэхнікі, атрымаць неабходныя практычныя навыкі і ўменні па ваенна-ўліковай спецыяльнасці, але і эканоміць пры гэтым вучэбны час, мотарэсурс і паліва.

З гэтага навучальнага перыяду на ўзбярэжжы 59-й школы падрыхтоўкі спецыялістаў аўтамобільнай тэхнікі і рамонтных падраздзяленняў прыняты дзейны стэнд падагравальніка ЖЖД-600Е, прызначаны для індывідуальнага практычнага навучання механікаў-кіроўцаў МА3-543 па запаску аргзата без прычыннення матэрыяльных часткі аўтамабіля. **Галоўны распрацоўшчык ноу-хау — выкладчык цыкла кіравання і тэхнічнай падрыхтоўкі падпалкоўнік запаса Мікалай КАРАКІН.**

— Галоўная вартасць вынаходства — нагляднасць і эканамічны эфект, — перакананы Мікалай Ігнатавіч. — Яшчэ да нядаўняга часу, каб правесці з курсантамі планы занятак па запаску падагравальніка, неабходна было выгнаць з парка шматвосевую машыну на спецыяльную пляцоўку. Акрамя гэтага, у адпаведнасці з кіруючымі дакументамі па мерах бяспекі, патрабавалася наўвучыцца пажарнай машыны з разлікам. Для правядзення практычнага запаску падагравальніка толькі на аднаго навучэнца выдзяляўся як мінімум літр дызельнага паліва, пастаянна выкарыстоўвалася акумулятарная батарэя аўтамабіля ў рэальных умовах. Прычым за адну трэніроўку трацілася 20—25 вільні каштоўнага вучэбнага часу. Вось і прышла думка стварыць нешта такое, што магло б аблегчыць засваенне шматвосевай машыны.

■ Сустрэча ў часці

І ПАЙШЛА ГАВОРКА, І ПАЛІЛІСЯ ПЕСНІ...

Па добрай традыцыі, у клубе 49-й радыётэхнічнай брыгады п'яўночна-заходняга аперацыйна-тактычнага камандавання ваенна-паветраных сіл і войскаў супрацьпаветранай абароны Рэспублікі Беларусь кожны тыдзень праходзіць мерапрыемствы для асабовага складу часці.

На гэты раз у часці чакалі госця. У клубе павінна адбыцца літаратурна-музычная імпрэза. Тут, як гавораць, і ярыбка не было дзе ўпасці. Некаторым глядачам нават не хпіла месца.

Загадчыца клуба прадставіла вайскоўцам госця — вядучага стылістычнага рэдактара газеты «Звязда», сябра Саюза пісьменнікаў Беларусі Дзмітрыя Пятровіча. І пайшла гаворка, і паліліся песні... І усё так складна і ладна, а гаюўнае і цікава! Уздымаліся розныя тэмы: стаўленне да нашай роднай мовы ў грамадстве; якой павінна быць наша літаратура, каб зацікавіць чытача; стан сучаснай культуры з пункту погляду маладога пакалення... І, безумоўна, асобнай тэмай для размовы (з гэтага і пачалася сустрэча) стала газета «Звязда». Далей пісьменнік прачытаў урывак са свайго апавядання «Анёлы», яшчэ больш захапіўшы аўдыторыю. І вось ён бярэ ў рукі гітару і прафесійна пастаўленым голасам пачынае выконваць свае песні, якіх

«Калі не рухацца наперад, то нічога не будзе!»

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

— А ці варта тады імкнуцца наперад, яшчэ нешта прадумаць?

— Калі не рухацца наперад, то нічога не будзе! Як некалі казаў мой настаўнік Віктар Курловіч, наперадзе той, хто ідзе. А не той, хто сядзіць (дадаў ужо я ад сябе). Таму патрэбна браць вучню, ехаць у поле, праводзіць эксперыменты...

— А вучні такія ж энтузіясты, як і вы?

— Спадзяюся! Сёння ў мяне 10 кандыдатаў навук. У кожнага з іх — свая тэма, якая датычыцца абароны: пачынаючы ад радыёлакацыі і заканчваючы гідралакацыяй. Магчыма, калісьці гэтыя праекты будуць рэалізаваны. Пакуль яны аформлены ў выглядзе навуковых дысертацый, прычым некаторыя з іх нават запатэнтаваны.

— А ці ёсць сярод вашых распрацовак патэнты?

— Не бачу сэнсу марнаваць час на афармленне патэнтаў. Для абароны аўтар-

скіх правоў дастаткова публікацыі ў СМІ. Таму невыпадкова мае навуковыя працы даволі часта выходзяць у беларускі і рускі навуковых выданнях.

— Вы казалі, што ў вашай творчай скарбонцы ёсць працы па гідралакацыі. А наколькі ў нашай краіне, у якой няма нават самага маленькага мора, актуальна распрацоўка сістэм па вызначэнні месцазнаходжання падводных аб'ектаў?

— Вядома, ў Беларусі, гэты кірунак шырокага распаўсюджвання не мае. Аднак у той жа час гідралакацыя можа прымяняцца і ў іншых сферах. Напрыклад, ёсць плаціны, якія часам патрабуюць аховы. Захоўваюцца некаму яе падарваць — затопіць бліжэйшыя вёскі. Гідралакатарныя ўстройства — добрая абарона і ад браканьераў. У цэлым, сферы прымянення сістэм гідралакацыі вельмі разнастайныя: ад абароны важных аб'ектаў да аховы экалогіі.

— А ці ёсць альтэрнатыва ваеннай навуцы?

— Альтэрнатыва ёсць. Бяспека дзяржавы будзеца па прычыне: пачынаючы ад прадукцыінай самай думкі аб агрэсіі, да абароны краіны. Аднак без навукі нават сфармуляваць гэтую думку складана. Таму пакуль без яе не абыйсцяся.

— Навуковая дзейнасць патрабуе шмат часу. А вы яшчэ працуеце ў Саеве па абароне дысертацый у інстытуце, з'яўляецеся членам экспертнага савета Вяшэйшай атэстацыйнай камісіі. Як з усім справляецеся?

— Знаходзіць час неабходна на ўсё. Праўда, на жаль, мастацкую літаратуру ўжо так не пачытаеш, як раней. Хаця ў свой час прачытаў шмат твораў Быкава, Караткевіча, Купалы. Вельмі любію «Новую зямлю» Коласа, творы Купалы. Увогуле, беларускую літаратуру патрэбна чытаць хаця б з-за таго, каб атрымаць асалоду ад шыкоўнай музычнай мовы, адчуць каларыт мясцовай прыроды, улавіць водар нашага роднага краю.

Гутарыла Вераніка КАНЮТА.

■ Пытальнік

Мой сын па стане здароўя прызнаны непрыдатным да службы ў войску. Дыягназ — язва дванаціцпёрснай кішкі. У ваенным білеце напісана: «Да службы ў войску ў мірны час не прыдатны, перагляд у 2015 годзе». Восенню 2012 года выйшаў указ, згодна з якім хворыя на язву прызываюцца на службу. Хачу даведацца, ці датычыцца гэтае новаўвядзенне майго сына?

Жыхарка, в. Сваткі, Мінская вобл., Мядзельскі р-н.

— Як паведамілі ў Міністэрстве абароны Рэспублікі Беларусь, да 2015 года маладога чалавека прызваць на службу ў войска не будучь, паколькі ў яго ўжо ёсць ваенны білет. Пасля ўказанага тэрміну, пры ўмове, што юнак па ўзросце яшчэ будзе прыдатны для армейскай службы, ён павінен будзе прайсці пўторную медыцынскую камісію, па выніках якой і будзе вызначана: прыдатны грамадзянін да службы ў войску ці не. Што датычыцца пытання адмены адтэрміновак для хворых на язву, то гэта неадназначны вердыкт. Справа ў тым, што рашэнне аб службе юнака ў арміі будзе залежыць ад ступені гэтага захворвання.

■ Падгледжана з жыцця

НЕПРЫДУМАННЯ ГІСТОРЫІ

За час маёй журналіскай дзейнасці давялося пачуць нямала цікавых гісторыяў ад суразмоўцаў, якія носяць пагонны. Многія, на жаль, ужо забыліся, але самыя смешныя моманты да гэтай пары. Дзве з іх — на «зімовыя» тэмы.

«Снежны чалавек»

У 1980-я гады давялося служыць у адной роце з сапраўдным сібракцом, лейтэнантам Уладзімірам Пастухом. Сярод афіцэраў мотастралковага батальёна ён вылучаўся не толькі высокім ростам (два метры два сантыметры), але і памерам абутку. Хромавыя боты ў яго былі 53-га памеру. Увесь абутак Уладзімір заўсёды шыў па індывідуальным яказме, таму што нешта знайсці для яго ў краме «Ваенгандлю» або на рэчавым складзе было проста нерэальна.

— З такімі «ластамі» ў балоце ніколі не захраснеш, — жартавалі мы часам з заслужыцца-волат.

Дарчы, Бог не абдзяліў хлопца і сілай. На спорніцтвах па ігравым спорце ён заўсёды быў у ліку прызёрва. Але гаворка не пра гэта.

Расказаў гісторыю, якая адбылася з Уладзімірам падчас яго курсанцкіх канікулаў. Пасля здачы зімовай сесіі вырашыў ён «махнуць» да свайго дзедка. Той даўно запрашаў яго ў госці. Прыязджаў, маўляў, мядком пачастуешся, у тайгу на мядзведзя сходиць.

Уважыў старога — паехаў. Толькі ў прыцемках 19-гадовае хлопчэ дабраўся ў знаёмую з дзядзінства глухую сібірскую вёску. Спаць леглі позняй ноччу, засядаўся каля самавара. Было пра што пагаварыць дзеду з любімым унучкам. Раніцай курсант па звончы ўжо быў на нагах. Нацягнуўшы авечы кажух і абдуўшыся ў спецыяльна збятны дзедкам валёнік нежартаўлівага памеру, Уладзімір выйшаў прагуляцца па свежым снезе, які выпаў за ноч.

Крыху пазней бабуля-суседка, выйшаўшы да калодзежа па воду, заўважыла вільзеныя свежыя сляды, якія вялі ў тайгу. Па вёсцы імгненна разляцелася навіна аб тым, што ў іх гэтых зусім нядаўна пабываў «снежны» чалавек. Шмат пра яго напярэдні да тэлевізары расказвалі. На табе — аб'явіўся! Вяскоўцы, выказаўшы непадробную цікавасць, аперацыйна сабралі гуртам, каб праследваць нябачнага «звера» па выразных слядах. На шчасце, групу людзей, узброеную віламі і стрэльбамі, своечасова спыніў дзед Пастуха.

— Ды гэта ж мой Вядзька! Унучак учора на пабыўку прыехаў, — унёс ён поўную яраску ў паходжанне «чужых» слядоў.

У хуткім часе мужыкі самаліва віталіся з будучым афіцэрам, які вярнуўся пасля ранішняй прагулкі, і каліні вожам на яго вільзены абутак. Доўга яны пасля смяяліся з амаль сапраўднага «снежнага» чалавека.

Перастраўся

Гэты выпадак расказаў мне знаёмы афіцэр з 72-га гвардзейскага Аб'яднанага навучальнага цэнтру. Гісторыя адбылася з яго аднакурснікам і саслужыўцам Андрэем Няхфёдавым (прозвішча зменена) на пачатку афіцэрскай кар'еры. Пасля паспяховага заканчэння ваеннага вучылішча іх разам накіравалі для далейшага праходжання службы ў Групу саветскай войскаў у Германіі.

Камандзір палка, куды прыбылі маладыя афіцэры, яшчэ з лета дамовіўся з мясцовым генерам узяць у таго ў гаспадарцы дваццаць блакітных елак для добраўпарадкавання тэрыторыі часці і ваеннага гарадка. Позняй восенню, калі наблізіўся час пасадкі дрэў, камандзір батальёна паставілі задачу — запланаваць машыну і выдзельці каманду на чале з афіцэрам для дастаўкі лясных прыгажун з пітомніка.

Выканаць гэтую «місію» выпай гонар лейтэнанту Няхфёдава. Прыхапіўшы з сабой неабходны інструмент, бравы малады афіцэр разам з двума падначаленымі з самай раніцы адбылі па назначэнні.

Увечары машына са «спецгрузам» паспяхова вярнулася ў вайсковую частку.

— Таварыш палкоўнік! Ваш загад выкананы, — не ўтойваючы радасці, далажыў малады афіцэр. — Удалося ўзяць нават больш за пазначаную колькасць...

— Малайчына, лейтэнант, — пахваліў яго камандзір палка за старанне і праўленую ініцыятыву.

Але пахвала, як аказалася, была заўчаснай. Калі сталі разгружаць маладыя саджанцы ў прызначанае месца, настрой у камандзіра рэзка змяніўся, а твар перакасіўся ад гневу.

— Вы што, таварыш лейтэнант, жартаваеце са мной надумалі? — зноў вельмі прымаўся палкоўнік. — Вам камандзір батальёна якую задачу ставіў?

З хвіліну малады афіцэр разгублена глядзеў то на камандзіра, то на гару спілаваных пад корыч блакітных елачак.

— Вось і я падумаў, таварыш палкоўнік: навошта ўжо ў лістападзе да Новага года рыхтавацца? — толькі і змог блытана адказаць лейтэнант Няхфёдаў.

Мікалай МАКАРЭВІЧ

Афіцэр запаса Ігар Сіманав, дэманструе трэнажор, які актыўна выкарыстоўваецца ў навучанні воінаў-хімікаў.

вырашылі ўдасканаліць. Пад агульным кіраваннем выкладчыка 1-га цыкла вучэбнай часці маёра запаса Генадзя КІБЕЦА падключылі вучэбныя ракеты СКТ і сістэму механічнай устанойкі знакаў агароджы, стварылі для навучэнцаў сістэму імітацыі бактэрыялагічных рэчываў у паветры. Сёння мадэрнізаваны макет дзорнай машыны РХБ разведкі — незалежны сродак у падрыхтоўцы курсантаў па ваенна-ўліковай спецыяльнасці.

Здзіўліў сваім талентам вынаходніка і выкладчык 1-га цыкла 320-й школы падрыхтоўкі спецыялістаў капітан запаса Ігар СІМАНАУ. Шасць месяцаў спатрэбілася яму, каб распрацаваць і ўкараніць у практыку ўласны трэнажор дымавой машыны ТДА-2М, прызначаны для навучання курсантаў у падрыхтоўцы абсталявання да працы і правядзення практычна-

га дымапуску без выкарыстання рэальнай тэхнікі.

— У рэальных умовах толькі за адну гадзіну працы такой машыны расходзіцца 800 літраў спецыяльнай вадкасці, аснову якой складае дызельнае паліва і бензін, — распавядае Ігар Сіманав. — Ніякжа падлічыць, колькі гэта ў грашовым эквіваленце. У вучэбных мэтах гэтыя сродкі ператраваюцца ў дым. Вось і вырашыў вынайсіць трэнажор, які б працаваў не толькі ў інтарэсах якаснай падрыхтоўкі курсантаў, але і меў бы эканамічны эфект. Атрымалася!

Вось ужо больш як два гады немудрагелістае, на першы погляд, вынаходства Сіманова, зробленае практычна з падручных матэрыялаў, актыўна выкарыстоўваецца пры навучанні воінаў-хімікаў. Відавочна і эканомія немалых сродкаў: за гадзіну вучобы на трэнажоры расходзіцца толькі 150-180 кілават электраэнергіі!

Як высветлілася, гэта ўжо не першая рацыяналізатарскага прапанова, якую ўкараніў у практыку афіцэр запаса Ігар Сіманав. І верыцца, што не апошняя. Наша зямля багатая на таленты. А каб не перавалялі кулібіны і ў вайсковым асяроддзі, іх ноу-хау трэба ўсяляк падтрымліваць.

Мікалай МАКАРЭВІЧ. Фота аўтара.

пазтаў. Твары хлопцаў прасвятлелі: як прыёмна чуць родную мову, такую шчымыліў і лагодную! Як прыёмна на свае вочы бацьчы пісьменніка — твайго сучасніка! Такія сустрэчы вельмі патрэбны мала

■ У чаканні свята

БЫХАЎ ВЫЙДЗЕ НА СУБОТНІК

У Быхаве распачалася падрыхтоўка да Дня беларускага п'емства. Падчас апошняй працоўнай нарады абмеркаваны планы дзеянняў па падрыхтоўцы кожнага аб'екта, паведамліла начальнік аддзела ідэалагічнай працы Быхаўскага райвыканкама Маргарыта Батвянкова.

У Быхаўскім замку будуць найперш адноўлены дзве абарончыя вежы і брама на ўездзе. Улетку на тэрыторыі замка пройдуць археалагічныя раскопкі і наведзены парадка, каб у часе свята там запрацавала гісторыка-тэатральная пляцоўка «Літаратурная спадчына — ад крыніц да сучаснасці».

Будынак синагогі ў Быхаве, які датуецца пачаткам XVII стагоддзя, плануець накрыві дахам, а для наступных работ адкрыць драбачныны рахунак для збору сродкаў. Старую воданаліўную вежу на вакзале уявіць гадзіннік, а зрабіць кавярню ў ёй прапануюць інвестарам. Там жа, на чыгуначным вакзале, з'явіцца цыянік як музейны экспанат і месца для дзіцячых забаў. У Быхаве таксама пабудуюць басейн і добраўпарадкаюць гарадскі стадыён. Гісторыка-краязнаўчы музей пераедзе ў гістарычны будынак, які быў пабудаваны яшчэ да рэвалюцыі для мужыцкай гімназіі.

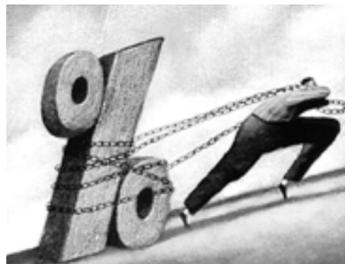
На цэнтральнай вуліцы Леніна зробіць рамонт жылых дамоў. Бліжэй да свята для іх жыхароў будзе прапанаваны конкурс на лепшае афармленне балконаў і вокнаў. Увогуле ў падрыхтоўцы да свята будуць браць актыўны ўдзел самі быхаўчыне, і першы суботнік у горадзе запланаваны ўжо на студзень.

Ілона ІВАНОВА

ЖЫЦЦЁ У ПАЗЫКУ

Наколькі рацыянальна браць крэдыты

Што лепш: аформіць пакупку ў крэдыт? А можа, назапасіць грошай? Хто з нас не задаваў сабе такія пытанні?

дыт. Апошняе прыйдзеца рабіць своечасова штомесяц і на працягу многіх гадоў.

Вельмі правільным будзе падыход, калі прыкладна ад 30% да паловы вашых даходаў пойдучы на выплату крэдытных грошай. Не варта забываць, што нярэдка ў банка абавязваюць аформіць страхуюку жылля і вашага здароўя і жыцця. Значыць, крэдыт аўтаматычна стане дражай.

ЯК ЛЕПШ КУПІЦЬ АЎТО?

А ці патрэбны яно вам у бліжэйшы час? Бо, для параўнання, калі жыллёвыя умовы сапраўды вельмі важныя для чалавека, то ў машыне няма такой вострай неабходнасці. Калі, зразумела, яна не патрэбна для выканання, напрыклад, службовых абавязкаў і штодзённых паездак на далёкія адлегласці па асабістых пытаннях. Значыць, напэўна, можна не спяшацца з набыццём аўтамабіля? Вялікая людзі падлічылі, што кошт аўта на павінне складаць больш за палову гадавога даходу.

Праўда, і ў выпадку з жаданнем купіць машыну можна сказаць аб парачцы «але».

1. Можна набыць машыну літаральна сёння, выкарыстоўваючы крэдыт з добрай зніжкай у бок змяншэння кошту.

2. Аўтамабілі могуць падараджаць па розных прычынах — напрыклад, з-за зданы пазіцыі рубля ў адносінах да курсу долара.

Пры гэтым трэба падлічыць, наколькі выгадна будзе купіць машыну ў крэдыт, каб вы эканомілі, а можа, і заробілі б на сваім будучым аўто столькі, што вам сапраўды выгадна аплачваць даўгі банкаў.

Работнікі банкаў і аўтамабільных салонаў, дарэчы, добра навучыліся «пераконаваць» кліентаў не адкладчы на заўтра тое, што можна зрабіць сёння. Пры гэтым сціпла замоўчаюць, што мэта банка і салона — зрабіць на кліентах. Бо за ўзятыя грошы дзевяццацца расплачвацца сваімі грашамі, ды яшчэ і пераплачваць!

Праўда, выключэннем можа стаць умова, калі павелічыне вашага даходу будзе значным у параўнанні з ростам цэны на нерухомасць.

Але, калі вы зарабляеце не настолькі шмат, прыйдзеца купляць кватэру з выкарыстаннем пазыковых грошай. Памылка многіх у тым, што яны спадзяюцца на павелічэнне даходаў або (у горшым выпадку) на захаванне іх узроўню, а значыць, і на тое, што без асаблівых праблем змогуць спраўна і ў поўным аб'ёме разлічвацца з банкам за ўзятыя крэ-

дыт. Апошняе прыйдзеца рабіць своечасова штомесяц і на працягу многіх гадоў.

Вельмі правільным будзе падыход, калі прыкладна ад 30% да паловы вашых даходаў пойдучы на выплату крэдытных грошай.

Не варта забываць, што нярэдка ў банка абавязваюць аформіць страхуюку жылля і вашага здароўя і жыцця. Значыць, крэдыт аўтаматычна стане дражай.

Праўда, і ў выпадку з жаданнем купіць машыну можна сказаць аб парачцы «але».

1. Можна набыць машыну літаральна сёння, выкарыстоўваючы крэдыт з добрай зніжкай у бок змяншэння кошту.

2. Аўтамабілі могуць падараджаць па розных прычынах — напрыклад, з-за зданы пазіцыі рубля ў адносінах да курсу долара.

Пры гэтым трэба падлічыць, наколькі выгадна будзе купіць машыну ў крэдыт, каб вы эканомілі, а можа, і заробілі б на сваім будучым аўто столькі, што вам сапраўды выгадна аплачваць даўгі банкаў.

Работнікі банкаў і аўтамабільных салонаў, дарэчы, добра навучыліся «пераконаваць» кліентаў не адкладчы на заўтра тое, што можна зрабіць сёння. Пры гэтым сціпла замоўчаюць, што мэта банка і салона — зрабіць на кліентах. Бо за ўзятыя грошы дзевяццацца расплачвацца сваімі грашамі, ды яшчэ і пераплачваць!

Праўда, выключэннем можа стаць умова, калі павелічыне вашага даходу будзе значным у параўнанні з ростам цэны на нерухомасць.

Але, калі вы зарабляеце не настолькі шмат, прыйдзеца купляць кватэру з выкарыстаннем пазыковых грошай. Памылка многіх у тым, што яны спадзяюцца на павелічэнне даходаў або (у горшым выпадку) на захаванне іх узроўню, а значыць, і на тое, што без асаблівых праблем змогуць спраўна і ў поўным аб'ёме разлічвацца з банкам за ўзятыя крэ-

дыт. Апошняе прыйдзеца рабіць своечасова штомесяц і на працягу многіх гадоў.

Вельмі правільным будзе падыход, калі прыкладна ад 30% да паловы вашых даходаў пойдучы на выплату крэдытных грошай.

Не варта забываць, што нярэдка ў банка абавязваюць аформіць страхуюку жылля і вашага здароўя і жыцця. Значыць, крэдыт аўтаматычна стане дражай.

Праўда, і ў выпадку з жаданнем купіць машыну можна сказаць аб парачцы «але».

1. Можна набыць машыну літаральна сёння, выкарыстоўваючы крэдыт з добрай зніжкай у бок змяншэння кошту.

2. Аўтамабілі могуць падараджаць па розных прычынах — напрыклад, з-за зданы пазіцыі рубля ў адносінах да курсу долара.

Пры гэтым трэба падлічыць, наколькі выгадна будзе купіць машыну ў крэдыт, каб вы эканомілі, а можа, і заробілі б на сваім будучым аўто столькі, што вам сапраўды выгадна аплачваць даўгі банкаў.

Работнікі банкаў і аўтамабільных салонаў, дарэчы, добра навучыліся «пераконаваць» кліентаў не адкладчы на заўтра тое, што можна зрабіць сёння. Пры гэтым сціпла замоўчаюць, што мэта банка і салона — зрабіць на кліентах. Бо за ўзятыя грошы дзевяццацца расплачвацца сваімі грашамі, ды яшчэ і пераплачваць!

Праўда, выключэннем можа стаць умова, калі павелічыне вашага даходу будзе значным у параўнанні з ростам цэны на нерухомасць.

Але, калі вы зарабляеце не настолькі шмат, прыйдзеца купляць кватэру з выкарыстаннем пазыковых грошай. Памылка многіх у тым, што яны спадзяюцца на павелічэнне даходаў або (у горшым выпадку) на захаванне іх узроўню, а значыць, і на тое, што без асаблівых праблем змогуць спраўна і ў поўным аб'ёме разлічвацца з банкам за ўзятыя крэ-

дыт. Апошняе прыйдзеца рабіць своечасова штомесяц і на працягу многіх гадоў.

Вельмі правільным будзе падыход, калі прыкладна ад 30% да паловы вашых даходаў пойдучы на выплату крэдытных грошай.

Не варта забываць, што нярэдка ў банка абавязваюць аформіць страхуюку жылля і вашага здароўя і жыцця. Значыць, крэдыт аўтаматычна стане дражай.

Праўда, і ў выпадку з жаданнем купіць машыну можна сказаць аб парачцы «але».

1. Можна набыць машыну літаральна сёння, выкарыстоўваючы крэдыт з добрай зніжкай у бок змяншэння кошту.

2. Аўтамабілі могуць падараджаць па розных прычынах — напрыклад, з-за зданы пазіцыі рубля ў адносінах да курсу долара.

Пры гэтым трэба падлічыць, наколькі выгадна будзе купіць машыну ў крэдыт, каб вы эканомілі, а можа, і заробілі б на сваім будучым аўто столькі, што вам сапраўды выгадна аплачваць даўгі банкаў.

Работнікі банкаў і аўтамабільных салонаў, дарэчы, добра навучыліся «пераконаваць» кліентаў не адкладчы на заўтра тое, што можна зрабіць сёння. Пры гэтым сціпла замоўчаюць, што мэта банка і салона — зрабіць на кліентах. Бо за ўзятыя грошы дзевяццацца расплачвацца сваімі грашамі, ды яшчэ і пераплачваць!

Праўда, выключэннем можа стаць умова, калі павелічыне вашага даходу будзе значным у параўнанні з ростам цэны на нерухомасць.

Але, калі вы зарабляеце не настолькі шмат, прыйдзеца купляць кватэру з выкарыстаннем пазыковых грошай. Памылка многіх у тым, што яны спадзяюцца на павелічэнне даходаў або (у горшым выпадку) на захаванне іх узроўню, а значыць, і на тое, што без асаблівых праблем змогуць спраўна і ў поўным аб'ёме разлічвацца з банкам за ўзятыя крэ-

дыт. Апошняе прыйдзеца рабіць своечасова штомесяц і на працягу многіх гадоў.

Вельмі правільным будзе падыход, калі прыкладна ад 30% да паловы вашых даходаў пойдучы на выплату крэдытных грошай.

Не варта забываць, што нярэдка ў банка абавязваюць аформіць страхуюку жылля і вашага здароўя і жыцця. Значыць, крэдыт аўтаматычна стане дражай.

Праўда, і ў выпадку з жаданнем купіць машыну можна сказаць аб парачцы «але».

1. Можна набыць машыну літаральна сёння, выкарыстоўваючы крэдыт з добрай зніжкай у бок змяншэння кошту.

2. Аўтамабілі могуць падараджаць па розных прычынах — напрыклад, з-за зданы пазіцыі рубля ў адносінах да курсу долара.

■ Стракаты свет

САМ САБЕ РЭЖЫСЁР... 3 «МАБІЛАЙ» У РУКАХ

Стартаваў конкурс мабільнага кіно «MobilaArt»

Яго ідэйным натхняльнікам выступае Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі. І, як абяцаюць арганізатары, лепшыя фільмы канкурсантаў пазней будуць размешчаны на спецыяльна створаным канале «MobilaArt» папулярнага інтэрнэт-рэсурсу YouTube. Галоўная умова — усе прадстаўленыя на конкурс работы павінны быць зняты выключна з дапамогай мабільнага тэлефона, а сюжэты для ролікаў кінематграфісты-пачатковыя і могуць прыдумваць самі або ўзяць з рэальнага жыцця.

Фота: Марына БЕГУНЧОВАЯ

Утворчачы сябе ў шасці намінацыях: «Мы + свет вакол нас», «Цуды прыроды», «Цуда-звер», «Самае смешнае мабільнае кіно», «Актуальны рэпартаж» і «Мабільныя ідэі».

Удзел у конкурсе змогуць прыняць як работнікі моладзевых відэагруп, так і аўтарскія фільмы. Дапускаецца таксама ўдзел адрозна ў некалькіх намінацыях.

Галоўная мэта праекта заключаецца ў падтрымцы моладзевых ініцыятыў і прадастаўленні таленавітай моладзі дадатковых магчымасцяў для самарэалізацыі, а таксама папулярызаванні навуковай і інавацый-

най дзейнасці сродкамі сучасных мабільных тэхналогій. Намінацыя «Мабільныя ідэі» разлічана якраз на стварэнне фільмаў пра навуковыя ці навукова-даследчыя погляды на розныя з'явы і сферы чалавечай дзейнасці: ад музыкі да матэматыкі, і ад фізікі да інфармацыйнай.

Фільмы для ўдзелу ў конкурсе «MobilaArt» будуць прымацца да 1 лютага 2013 года, а яго вынікі падведзюць на фестывалі ў Мінску. Больш падрабязна інфармацыя аб праекце размешчана на інтэрнэт-партале «Молдзё Беларусі».

Надзея НІКАЛАЕВА

■ Ахвяры «чырвонага пеўня»

НЕ ПАКІДАЙЦЕ ДЗЯЦЕЙ АДНЫХ...

У Пухавіцкім раёне смяротнаму дозу наднага газу на паражы атрымаў маленькае дзіця. За жыццё яго брата змагаюцца медыкі...

Трагедыя адбылася ў вёсцы Крыстамполле. Як паведамілі ў Мінскім абласным упраўленні МНС, братоў трох і п'яці гадоў бацькі пакінулі дома адных, а самі пайшлі на працу. У свабодным доступе для дзяцей знаходзіліся запалкі...

Калі праз некаторы час дарослыя вярнуліся, яны убачылі, што з дома ідзе дым. Маці забегла ў жыллі і вынесла дзяцей з пакоя, які гарэў. Нягледзячы на ўсе намаганні дарослых, а таксама медыкаў хуткай медыцынскай дапамогі вярнуць да жыцця малодшае дзіця не атрымаўся.

Старэйшы брат знаходзіцца ў рэанімацыі ў цяжкім стане. За яго жыццё змагаюцца медыкі з дзіцячай абласной клінічнай бальніцы... Асноўная версія прычыны трагедыі — дзіцячы свавольства з агнём. Малыя сістэматычна пакідалі дома адных.

Сяргей РАСОЛЬКА

«ВОГНЕННЫЯ» АЎТО

У Полацку, на вуліцы Гагарына ў гаражным кааператыве «Дзвіна» ў выніку пажару ў гаражы згарэў «Масквіч-412». Як мяркуецца, прычына пажару — падпал. Выватаваў шукаюць супрацоўнікі гарадскога аддзела ўнутраных спраў.

А ў абласным цэнтры на вуліцы імя Громава ў выніку пажару ў гаражы, прыбудаваным да драўлянага двухпавярховага дома, агнём былі пашкоджаны два аўто — «Кіа» і «Міцубісі». І ў гэтым выпадку, як мяркуюць спецыялісты, пажар адбыўся ў выніку падпалу. Гару і сам дом. Агнём былі знічаны дах, стольняе перакрыццё, пашкоджаны маёмасць, сцены.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

НА СТАЯНЦЫ ГАРЭЛІ ГРУЗАВІКІ

Пра тое, што на сталічнай вуліцы Чыгуначнай загарэліся грузавікі, пажарным-выратавальнікам ранкам паведамілі выпадковыя відэаочыя.

Калі на месца здарэння прыйшлі падраздзяленні МНС, два грузавыя аўтамабілі ўжо гарэлі адкрытым полымем. Як потым высветлілася, напачатку адбылося загаранне ў матарным адсеку «МАЗ-МАН», які стаў на адкрытай аўтастаянцы. Затым агонь перакінуўся на грузавік «Вольва», які стаў побач. У выніку пажару пашкоджаным аказаліся «МАЗ-МАН» з адкрытым прычэпам, у «Вольва» полым «прайшоўся» на кабінне і часткова на закрыты прычэп. Пры спробе самастойна патушыць пажар атрымаў алёкі твару і рук кіроўца аўтамабіля «МАЗ-МАН». 39-гадовага мужчыну даставілі ў бальніцу. Прычына здарэння высвятляецца.

Сяргей РАСОЛЬКА

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Аукцион состоится 19.02.2013 г. в 10.30 по адресу: 220039 г. Минск, ул. Воронянского, д. 5, к. 3, кабинет №217.

Организатором аукциона является РУП «Белпочта» в лице Минского филиала РУП «Белпочта», находящегося по адресу: г. Минск, ул. Воронянского, д. 5, к. 3.

На аукционе выставляется право заключения договора аренды недвижимого имущества:

Лот №1. Помещение на 2 этаже площадью 43,3 кв.м, расположенное по адресу: Минская область, г. Молодечно, ул. Притыцкого, 18, в удовлетворительном состоянии, срок аренды — 5 лет, начальная цена продажи — 584 550 рублей, размер задатка — 58 455 рублей, целевое использование — размещение офиса, складского помещения, осуществление торговли, оказание услуг, производственных целей (за исключением вредных производств). Коэффициент от 0,5 до 3 установлен.

Лот №2. Помещение на 1 этаже площадью 79,2 (39,8; 19,1; 20,3) кв.м, расположенное по адресу: Минская область, г. Молодечно, пер. Черняховского, 18, в удовлетворительном состоянии, срок аренды — 5 лет, начальная цена продажи — 1 069 200 рублей, размер задатка — 106 920 рублей, целевое использование — размещение офиса, складских помещений, осуществление розничной торговли, оказание услуг, организации производства (кроме вредных производств). Коэффициент от 0,5 до 3 установлен.

Лот №3. Помещение на 2 этаже площадью 28,6 кв.м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Стебенева Ф.А., д.10, в хорошем состоянии, срок аренды — 5 лет, начальная цена 386 100 рублей, размер задатка — 38 610 рублей, целевое использование — размещение офисов, складских помещений, осуществление торговли, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств). Коэффициент от 0,5 до 3 установлен.

Лот №4. Помещение на 2 этаже площадью 35,9 кв.м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Стебенева Ф.А., д.10, в хорошем состоянии, срок аренды — 5 лет, начальная цена 484 650 рублей, размер задатка — 48 465 рублей, целевое использование — размещение офисов, складских помещений, осуществление торговли, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств). Коэффициент от 0,5 до 3 установлен.

Лот №5. Помещение на 1 этаже площадью 280,6 кв.м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Стебенева Ф.А., д.10, в хорошем состоянии, срок аренды — 5 лет, начальная цена 3 788 100 рублей, размер задатка — 378 810 рублей, целевое использование — размещение офисов, складских помещений, осуществление торговли, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств). Коэффициент от 0,5 до 3 установлен.

Лот №6. Помещение на 2 этаже площадью 37,6 кв.м, расположенное по адресу: Минская область, г. Солигорск, ул. Козлова, 31, в хорошем состоянии, срок аренды — 5 лет, начальная цена продажи — 507 600 рублей, размер задатка — 50 760 рублей, целевое использование — размещение офиса, складского помещения, оказание услуг, осуществление торговли, организации производства (кроме вредных производств). Коэффициент от 0,5 до 3 установлен.

Лот №7. Помещение на 3 этаже площадью 63,7 (61,6; 2,1) кв.м, расположенное по адресу: Минская область, г. Солигорск, ул. Козлова, 31, в хорошем состоянии, срок аренды — 5 лет, начальная цена продажи — 859 950 рублей, размер задатка — 85 995 рублей, целевое использование — размещение офиса, складского помещения, оказание услуг, осуществление торговли, организации производства (кроме вредных производств). Коэффициент от 0,5 до 3 установлен.

Лот №8. Помещение на 2 этаже площадью 17,1 кв.м, расположенное по адресу: Минская область, г. Борисов, ул. III Интернационала, д.186, в хорошем состоянии, срок аренды 5 лет, начальная цена продажи — 230 850 рублей, размер задатка — 23 085 рублей, целевое использование — размещение офиса, складского помещения, осуществление торговли, оказание услуг, организации производства (кроме вредных производств). Коэффициент от 0,5 до 3 установлен.

Документы на участие в аукционе принимаются с 21.01.13 г. по 15.02.13 г. в рабочее время (с 10.00 до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. Воронянского, д. 5, к. 3, кабинет 103. Документы, поданные после 16.00 15.02.13 г., не рассматриваются.

Порядок оформления участия в аукционе, а также порядок проведения аукциона определены Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений, находящихся в республиканской собственности, утвержденным постановлением Совета Министров от 08.08.2009 г. №1049.

Для участия в аукционе участник в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

- перечисляет задаток на субсчет 3012205780018 в Минском отделении БелАГБ, код 942, УНП 101120215, Минский филиал РУП «Белпочта»;
- подает заявление на участие в аукционе;
- заключает соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона;
- предоставляет копию платежного документа о перечислении задатка.

Помимо указанных документов:

- физическое лицо предъявляет документ, удостоверяющий личность;
- индивидуальный предприниматель — копию свидетельства о государственной регистрации;
- юридическое лицо (резидент Республики Беларусь) — копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; нерезидент — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения.

Представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.

Копии документов представляются без нотариального засвидетельствования.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену за предмет аукциона. Победителем аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на субсчет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом аукциона под роспись.

Договор аренды по результатам аукциона заключается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Телефон для справок: (8 017) 213 28 18, факс (8-017) 207 75 67.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ЧУП «Молодечненский пищевой комбинат» (продавец)

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже объекта недвижимого имущества, расположенного по адресу: Минская обл., г. Молодечно, ул. Либаво-Роменская, 62, в составе:

Лот № 1: павильон для хранения стеклобанки, инвентарный номер 630С-4738, общей площадью 1895,3 кв.м. Начальная цена с НДС — 2 982 127 320 бел. руб. Площадь земельного участка — 0,4913 га. (предоставлен продавцу на праве постоянного пользования).

Задаток 10% от начальной цены перечисляется: резидентам РБ на р/с № 3012108260016; нерезидентам РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на р/с: в евро (EUR) — 3012108260032; в долларах США (USD) — 3012108260029; в российских рублях (RUB) — 3012108260045; в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 10 (десяти) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорены в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rtb.by.

Аукцион состоится **20.02.2013** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **19.02.2013** до 12.00 по указанному адресу.

Тел: (8017) 224 61 34, (8029) 105

■ Цяжар славы

ЗОЮ І ВАЛЕРЫЯ НАТХНІЛІ ПАЛЕСКІЯ ПЕСНІ І «МАШИНА ВРЕМЕНИ»

Жыхары вёскі Зарэчча Бярозаўскага раёна Зоя і Валерыя Барысюкі аднойчы прачнуліся знакамітымі

Чаму так сталася, яны дагтуль і самі добра ўсвядоміць не могуць. Усё было як звычайна: брат ездзіў на работу на завод «Цеплавыбор», сястра рулілася па доме, даглядала сваю невялікую гаспадарку. А вечарамі, асабліва па святах, яны любілі паспяваць. Дома два баяны, два гармонікі — Валерыя з любым музычным інструментам у працягу года па-майстарску. Ды і не дзіўна: у маладосці ён граў у адным ансамблі з Андрэем Макарэвічам у горадзе Шахты Растоўскага вобласці.

Няёмка называць Зою жанчыну, якая мае пяцёра праўнукаў, — цяпер гэта яе сцэнічнае імя. Зоя Аляксандраўна Барысюк нарадзілася ў Драгічынскім раёне. Палескія песні слухала ў выкананні сваіх прабабулі і бабулі, спявала заўсёды, як сябе помніць. Жыццё, як яна цяпер няродка прызнаецца, пражыла нялёгка. Першага мужа пахавала, з другім разышліся, перанесла дзве цяжкія хваробы. Толькі песня, паводле яе ж прызнання, заўсёды ратавала. А яшчэ яе вясёлы характар, яе ўменне ствараць вакол сябе станоўчую аэру. Да пенсіі жанчына працавала жывёлаводам, апошняга гады — даяркай. Зоя Аляксандраўна выконвае як народныя песні, так і тыя, якія складае сама. Ахвотна плее частушкі, нават трохі вольнага зместу, «прыперчаныя». Вельмі любіць творчасць Ваенгі, лічыць бліжэй сваёй душы сцэнічны вобраз спявачкі.

Валерыя Аляксандраўна не дасягнуў пенсійнага ўзросту, ён яшчэ працуе. Большую частку жыцця пражыў у Расіі. У Беларусь вярнуўся восем гадоў таму. Для сястры Валерыя стаў выдатным акампаніятарам. Журналіст бярозаўскага раённай газеты Мікалай Сінкевіч, які суправаджаў дзят ў паздзцы ў Маскву, сказаў, што за самадзейнымі артыстамі ён назірае даўно. Яны некалькі гадоў паспяхова выступаюць на раённых аглядах і конкурсах, іх запрашаюць на розныя канцэрты. Дома ў Барысюкоў шмат дыпламаў, граматаў, іншых адзнак раённага аддзела культуры. Паводле слоў Мікалая, ён даўно прыглядаўся да сваіх вясцоўцаў, якія выклікаюць сімпатыю і адрозніваюцца асабліва непасрэднасцю. Зоя вельмі эмацыйна жэстыкулюе, натуральна смеецца, дасціпная на язык, што разам з яе добрым голасам стварае асаблівае харызму. «Яны — сапраўдныя! Можна, гэта і прыцягнула інтэрнэт-наведвальнікаў, а таксама шматлікіх тэлевізійных дзеячаў», — разважае Мікалай Сінкевіч.

Песня Ваенгі, якую спявае Зоя Барысюк у кліпе, што прынёс ёй вядомасць, даступная да прагляду ўсім. Голас у нашай спявачкі, вядома, моцны. Але ж, як было заўважана, у сусветнай павуціне блукаюць сотні кліпаў розных самадзейных выканаўцаў. Чаму ўвагу звярнулі менавіта на бярозаўскіх спявакоў? Можна, таму, што яны не ведалі аб тым, што знаходзіцца перад камерай. Іншыя ж рэпэціруюць, стараюцца, хвалююцца і тым самым іграюць нейкую ролю. А Зоя сядзела на сваёй кухні ў дамашнім фартуху і спявала для гасцей і ўласнай душы.

А можна, сапраўды расійскія тэлевізійнікі і верны ім глядач сталіся ад «фанернай» папсы, паказушага гламуру і розных вычварэнняў, калі героямі дня становіцца маскоўскія дзеці, што анагнаваюць храм, альбо ўкраінскія феміністы, якія голымі грудзямі рэагуюць на любоў палітычнага падзею? Можна, нават несвядома пацягнула метраў экрану да сапраўднага, нявядуманнага, няштучнага — да вытокаў? Таму і кінюцца пэньмаць палескую мажную сялянку, якая проста спявала песню і падушца не магла, што яе кінюцца раскручваць, не шкадуючы сродкаў, не зважаючы на адлегласці. Дык і добра. У нас на Палессі галасістыя людзей шмат. На ўсе каналы блізкага і далёкага замежжа хопіць. Няхай прыязджаюць, здаймаюць, дыхаюць чыстым паветрам, чэрпаюць натхненне..

Святлана ЯСКЕВІЧ

БАЧЫЦЬ НАДЗЕЮ — ЗНАЧЫЦЬ ЖЫЦЦЬ

Беларускае рэспубліканскае таварыства «Дзеці ў бядзе» ўжо 22 гады збірае сяброў на адмысловым свяце «Усмешка». Каля 700 чалавек прыйшлі ў сталічны Палац чыгуначнікаў, каб падзяліць радасць, падарыць усмешку адно аднаму і проста пагутарыць са старымі і новымі сябрамі.

— Галоўная мэта арганізацыі — дапамагчы дзецям, якія хварэюць на анкалагічныя захворванні, выжыць. Я лічу, што ў дзяцей, і ў хворых, і ў здаровых, ёсць будучыня! І свята «Усмешка» гэта пацярдждае. Мы праводзім яго кожны год для таго, каб паказаць дзецям: жыццё не спыняецца. Нашы дзеці растуць, вучацца, становяцца спецыялістамі, ствараюць сем'і. Зала заўсёды поўная! Прыходзяць і тыя, хто ўжо дарослы, прыводзяць з сабой сваіх дзяцей. Збіраецца адна вялікая сям'я, — распавядае спецыяліст па аздараўленні Беларускага рэспубліканскага таварыства «Дзеці ў бядзе» Алена ЛАГУТОВА.

Акрамя цікавага прадстаўлення і добрых падарункаў, арганізатары мерапрыемства прэзентавалі новы праект. Зараз клініка не можа ўмясціць усіх дзяцей, таму ў планах пачаць сёлетня будаўніцтва інтэрнату для іншагародніх дзетак і іх бацькоў. Своеасаблівы гарадок будзе складацца з 22 дамоў, прычым кожны з іх разлічаны на дзве сям'і.

Павіншаваць дзяцей прыйшоў і пасол Вялікабрытаніі ў Беларусі Брус Бакнал, а таксама прадстаўнікі дабрачынных арганізацый. У пераліках паміж творчымі нумарамі на сцэну выхадзіў старшыня рэспубліканскага таварыства «Дзеці ў бядзе» Яўген Андрэевіч, які прааналізаваў леташнюю працу арганізацыі: «На жаль, год быў цяжкі ў фінансавым плане. І мы разглядалі варыянт нават не праводзіць «Усмешку». Але пасля таго, як бацькі яшчэ за некалькі месяцаў пачалі тэлефанаваць і пытаць, калі будзе мерапрыемства, мы зразумелі, што яно сапраўды патрэбна. Свята — гэта найперш статусны. Гледзячы адно аднаму ў вочы, дзеці бачаць надзею, а гэта самае галоўнае».

Надзея БУЖАН, фота аўтара.

■ На варце закона

КРЫМІНАГЕННАЯ СІТУАЦЫЯ Ў МІНСКАЙ ВОБЛАСЦІ ПАЛЯПШАЕЦЦА

Як вядома, за сухімі статыстычнымі лічбамі крымінальных звадкаў стаць лёсы, а часам — і здароўе ці нават жыццё людзей. Так, арганіамі ўнутраных спраў Мінскай вобласці летась было зафіксавана амаль 17 тысяч дзеянняў, якія падпадаюць пад крымінальную адказнасць. У параўнанні з 2011 годам іх стала менш на чвэрць. Гэтыя лічбы былі агучаны на пасяджэнні калегіі УУС Мінскаблвыканкама падчас падвядзення вынікаў леташняй працы. А лепшыя міліцыянеры атрымалі ўзнагароды.

— Неабходна адзначыць добры ўзровень працы ДАІ. За чатыры гады аўтамабіляў на дарогах вобласці стала больш у разы. Але пры гэтым дарожна-транспартных здарэнняў рэгіструецца, наадварот, менш. Іх колькасць скарацілася да 1094 летась супраць 1582 за 2008 год. Былі затрыманы 9603 нецвярозых кіроўцаў. Не апошнюю ролю ў гэтым адыгралі прафілактычныя акцыі «Пешаход», «Цвярозы вадзіцель», «Увага — дзеці!» і шэраг

іншых, — мяркуе начальнік упраўлення ўнутраных спраў Мінскаблвыканкама Віктар Сянько.

Увогуле ў вобласці летась было зарэгістравана 450 тыс. выпадкаў парушэнняў правілаў дарожнага руху. Сумная палма першынства належыць кіроўцам аўтамабіляў: 210 тыс. разоў яны парушалі хуткасны рэжым, а яшчэ 12,5 тыс. вадзіцеляў былі затрыманы без дакументаў. Пешаходы-парушальнікі трапілі ў поле зроку супрацоўнікаў ДАІ крыху менш за 34 тысячы разоў.

Рэзка скарацілася колькасць хуліганстваў — з 710 да 264. Крадзяжоў стала менш ва ўсіх без выключэння раёнах прыстальчнай вобласці — амаль на чвэрць. Істотна радзей парушалі літару закона на лініі крымінальнага вышукі непашуналетнія — 532 разы пры 664 выпадках пазалетась.

— У мінулым годзе былі раскрыты ўсе згвалтаванні і выпадкі нанясення цяжкіх цялесных пашкоджанняў. Акрамя таго, устаноўлены вивацяты ў 320 злочынах, здзейсненых у мінулым. З іх 37 адносяцца да катэгорыі цяжкіх і асабліва цяж-

кіх. Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што кожнае нераскрытае злчыства — гэта моцны ўдар па рэпутацыі праваахоўных органаў у грамадстве. Бо давер да супрацоўнікаў міліцыі найпрост залежыць ад якасці іх працы, — падкрэсліў Віктар Сянько.

А лепшыя ахоўнікі правапарадку вобласці атрымалі каштоўныя ўзнагароды. Адным з прызёраў стаў участковы інспектар інспекцыі па справах непаўналетніх Удзельскага РУУС Яўген Барталевіч. Ён лічыць, што нельга працаваць толькі па шаблонах:

— Адно канкурсантаў вёўся па шматлікіх крытэрыях як фізічнай, так і прафесійнай падрыхтоўкі. На мой погляд, сваю лепту ўнёс і мой вопыт працы з непаўналетнімі парушальнікамі закону. Рэаніміцыятавы дыялог зыходзіла пераважна ад міліцыянера. Зараз жа бацькі ўсё часцей самі звяртаюцца па дапамогу сваім дзецям. І гэта вельмі добра, бо любое злчыства куды лепш папярэдзіць, чым пасля разбіраць яго наступствы.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

■ Вольны час

ХОД КАНЬКОМ

Рэпартаж з чатырох папулярных сталічных каткоў

Катанне на каньках сталічным жыхарам падабаецца. Калі паназіраць за тым, колькі народу адначасова знаходзіцца на катку ў самым «гарачыя» для катання часы і колькі яшчэ чакае перад уваходам, складаецца ўражанне, што нават прыхільнікаў традыцыйнага «зімовага» адпачынку на каняпе перад тэлевізарам хоць раз за сезон усё ж такі ўдалося паставіць на канькі. Тэро вядлізнай колькасці варыянтаў (напрыклад, адкрыты каток, закрыты, загарадны ці ў межах Мінска) карэспандэнты «Звязды» абралі чатыры. Наведалі іх і вызначылі, дзе катацца найбольш тання, дзе найбольш зручны расклад, а дзе можна сустрэць самадзейную хакейную каманду.

каў, яму прыйдзецца аддаць 29 тысяч альбо 40 тысяч рублёў.

Той, хто наведвае каток пастаянна, можа набыць у касе абанемент. Тут ёсць тры варыянтаў: дарослы на 10 наведванняў — 165 тысяч рублёў, такі ж, але дзіцячы — 115 тысяч рублёў, і дзіцячы плюс дарослы, але ўжо толькі на 5 наведванняў — 140 тысяч рублёў.

Калі казаць пра якасць лёду, то тут можна разлічваць на самае лепшае, паколькі гэтае месца падыходзіць для прафесійнага спорту. Адзіны нюанс, пра ўдакладненне якога варта паклапаціцца загадзя, — час, на які прыпадае масавае катанне ў лядовым палацы. Расклад кожны раз карэктуюцца. Той, які даўляе пабачыць пры наведванні намя, распавядаў, што на працягу ўсяго тыдня пакатацца ёсць магчымасць выключна пасля дзевяці гадзін вечара. І толькі ў надзелью першы сеанс пачынаецца ў 17.45.

ПУНКТ ДРУГІ.

Каток на Кастрычніцкай плошчы

Моці лёду гэтага катка журналісту нашай газеты даўляе выпрабаваць уласнымі нагамі, а дакладней — каленямі, якія долблена ўратавалі ад поўнага расластавання.

Уваход на лёд бясплатны, а канькі на Кастрычніцкай каштуюць так: да 34-га памера — 15 тысяч рублёў, большыя — 25 тысяч.

Даўляюся выдаткаваць 25 тысяч рублёў і выправацца на коўзкае палатно катка. Ве-

чарам народу было шмат. Міма з хуткасцю Плюшчанкі праносіліся хлопцы, дзятучаты і нават дзядулі, а таксама малыя дзеці, якія смела прашмыгвалі некуды ў глыб натоўпу.

Спачатку, як ужо было сказана, я ўпала. Адразу ж, як ступіла на лёд. Па-першае, «фігурыст» з мяне яшчэ той, лянвы і павольны, а па-другое — па лёдзе адкрытага катка, зацярушаным крыху снегам і дзе-нідзе добра пашкоджаным, катацца ўсё ж цяжэй, чым па роўным і гладкім «люстэрку» на крытых катках.

Праз колькі часу ўдалося прывычыцца, і пачаць слізгаць крыху больш упэўнена. Так адолела круг-другі, збочыла крыху да сярэдзіны і трапіла каньком на выбіноў, досыць вялікую, з-пад якой праглядалася плітка. Пасля запомніла гэтае месца і аб'яздала яго за некалькі метраў. Так пайшоў пяты ці чацвёрты круг катання ў адмысловым «аўтарскім» стылі. Я ўжо збіралася пайсць з катка, як раптам... Шчыра кажучы, я спачатку і не зразумела, што гэта ў хакей гуляюць. Але калі вакол мяне пачалі насіцца падлеткі без канькоў, затое з кляшмамі, і ледзьве не з-пад ног выбіваць шайбу, я пераканалася, што яно так і ёсць. Неяк выбралася адтуль і зразумела, што час катання акурат падыходзіць да заканчэння. Пайшла скідаць канькі, але ўбачыла, што месца на лаўках чакаць прыйдзеца доўга. Больш эфектыўным падалося на свае страх і рызык працяіць у каньках да прыступак Палаца Рэспублікі, дзе месца было значна больш.

ПУНКТ ТРЭЦІ.

Крыты каток на Нямізе

Гэта, відаць, самае папулярнае месца для катання ў горадзе. Нават у будзённыя дні, як толькі пачынае працу гэты каток, абавязкова збіраецца дзясятка-другі наведвальнікаў.

Што зручна, тут прадугледжана камера захоўвання, дзе пры наяўнасці чэка за аплатаў сеанс катання можна пакінуць свае рэчы абсалютна бясплатна і не турбавацца, што нехта на іх паквапіцца. На Нямігу звычайна прыходзіць катацца шмат народу, таму некаторым, асабліва ў выхадныя, да-

Дарэчы!

Канькі даспадобы не ўсім. Многія абіраюць катанне на лыжах ці яшчэ лепш — на санках, дзе галоўнае — знайсці добрую горку і паспяхова на яе ўзбрацца. Мы пацкавіліся, ці можна ў Мінску ўзяць напракат лыжы ці санкі і колькі гэта будзе каштаваць. У адной з сетак пракату сталіцы нам паведалі, што лыжы за суткі каштуюць 18 тысяч рублёў, калі гэта лыжы паўпластыкавыя, і 24 500 рублёў, калі жадаеце ўзяць поўнацукровы івентар, які лічыцца больш якасным. Узяць у арэнду звычайныя дзіцячыя санкі можна ўсяго за 2 тысячы рублёў у суткі. А вось модныя цяпер цяжкія, прыстасаваныя для катання з горак па снезе, падобныя да надзіманых гумавак лодак, можна арандаваць за 50-70 тысяч рублёў на суткі.

водзіцца чакаць. Пакуль час ідзе, можна сагрэцца кубачкам кавы з аўтамата. Плюс катка яшчэ і ў тым, што лёд штодзень шліфуецца, таму катацца, нават навічкам у гэтай справе, па роўнай гладкай лядовай паверхні значна лягчэй.

Уваход на каток да 15.45 каштуе 10 тысяч рублёў, пазней прыйдзецца аддаць на 5 тысяч больш. Канькі для ўпадальнікаў ног да 35 памера абыдзюцца ў 10 тысяч рублёў. Ногі большыя дзядзідэцца абуваць ужо за 15 тысяч рублёў за пару. Значыць, пры самым «незаканомным» раскладзе, калі на каток пасля 15 гадзін дня ідзе чалавек з вялікім памерам нагі, прыйдзецца пакінуць у касе 30 тысяч рублёў.

Калі не надта верыце, што ў вас ёсць скрытыя здольнасці фігурыста, на гэтым катку вас чакае адна прыемнасць — борцікі, за якія можна трымацца, наварочваючы круг за кругам. Вядома ж, сказана несур'ёзна, а вось што сапраўды можна прайсціся дарэчы, калі вы на каньках ніколі дагтуль не стаялі, — гэта навучанне катанню. 45 хвілін інструктажу для дарослых каштуе 35 тысяч, а для дзяцей — 20 тысяч рублёў. На навучанне таксама можна набываць абанементаў.

А самы позні сеанс катання на Нямізе за-канчваецца ў 22.45.

ПУНКТ ЧАЦВЁРТЫ.

Каток каля Нацыянальнай бібліятэкі

Прызнацца, пра тое, што ён там ёсць, мы раней толькі чулі, але спецыяльна ніколі катацца

туды не ездзілі. Увогуле, пляцоўка каля бібліятэкі — у любым сэнсе месца «падвэтранае» цягам усёго года, а ўзімку — асабліва, што адразу і адчулася. Хутаючыся ў куртку, закруціўшыся ў капюшон, апошняе, што хацелася — стаць на канькі і апынуцца на лёдзе. Відаць, калі ўжо адважыліся выйсці на гэты каток, то тут варыянты два — альбо захаўтацца з галавы да ног, пакінушы «аголенымі» толькі вочы, альбо так катацца, каб ніякі холад не прычэпіўся.

Лёд каля бібліятэкі на выгляд месцамі нейкі рабрысты. Відаць, нешта падтала ці было выбіта канькамі зазядлы аматараў катання. Затое катацца, калі ёсць свае канькі, можна абсалютна бясплатна. Узяць канькі напракат каштуе 20 тысяч рублёў. Побач таксама ёсць кіёск, дзе можна купіць печыва, каб падсліпкавацца. Пракат працуе з 12 гадзін у будзённыя дні (і з 10.00 — у выхадныя) да 22 гадзін вечара. Кошт катання тут адзін з самых «бюджэтных», але, каб прабаўваць у канькі, трэба памарозіць ногі. Ды і лавак, каб прыесці, тут не шмат.

Але, як раскажваюць жыхары раёна, вечарам на гэты каток наведваецца нямала людзей. У асноўным, праўда, са сваімі канькамі. Зручна ў першую чаргу таму, што не трэба ехаць катацца далёка ад дома і плаціць грошы. Ну і вядома тое, што прыйсці, калі маеш свае канькі, можна ў любы час, прычым не трэба абмяжоўваць сябе пачаткам і заканчэннем сеансаў катання.

Ганна ГАРУСОВІЧ, Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ

ПУНКТ ПЕРШЫ.

Каток лядовага Палаца спорту

Каб сюды трапіць, дастаткова пад'ехаць на метро да станцыі «Спарціўная», а пасля прайсці колькі метраў. Адна з першых пераваг, якую варта згадаць, — магчымасць пераабуцца ў канькі, седзячы на лаўках у цёплым памяшканні. У буйфэце можна выпіць гарбаты з бутэрбордам ці чаго-небудзь яшчэ.

Час у лядовым палацы ў асноўным аддаецца хакейным матчам і трэнероўкам аматараў кляшкі і шайбы, а таксама юных фігурыстаў. Таму перад тым, як правесці гадзіну, катаючыся з задавальненнем, можна крыху паглядзець, як «круцяць» розныя там тодэсы і аксэлі.

Цяпер пра выдаткі. Сеансы катання на катку ў лядовым Палацы спорту розныя па

працягласці. Калі вы трапляеце на той, што доўжыцца 45 хвілін, даросламу чалавеку давядзецца заплаціць 17 тысяч рублёў; дзіцячы квіткок, на які маюць права асобы да 14 гадоў каштуе 12 тысяч рублёў. Узяць напракат канькі можна за такую ж суму.

Пакатацца на працягу 1 гадзіны 15 хвілін даросламу будзе каштаваць ужо 24 тысячы рублёў, дзіцяці — 18 тысяч рублёў. Канькі ў такім выпадку «выцягнуць» з кашалька 16 тысяч рублёў.

Шляхам няцяжкіх матэматычных падлікаў вызначаема, што, калі каток у лядовым Палацы спорту вырашыць наведваць дарослы чалавек без дзяцей і ўласных кань-

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже земельных участков в г. Лида в частную собственность

Аукцион состоится в 12.00 19 февраля 2013 г. в г. Лида Гродненской обл. по ул. Советской, 8. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30. Последний день приема заявлений – 15 февраля 2013 г. до 15.00.

Телефон для справок: 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». Дополнительная информация: www.ino.by

№ лота	1	2	3	4
Адрес земельного участка, кадастровый номер	г. Лида, ул. Летная, У-1177 423650100013002001	г. Лида, ул. Летная, У-1178 423650100013002000	г. Лида, ул. Г. Беды, У-1171 423650100013002003	г. Лида, ул. 5 Декабря, У-184 423650100005000949
Целевое назначение земельного участка	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома
Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией объектов недвижимости имущества	размещение объектов усадебной застройки (строительство и обслуживание жилого дома)	размещение объектов усадебной застройки (строительство и обслуживание жилого дома)	размещение объектов усадебной застройки (строительство и обслуживание жилого дома)	размещение объектов усадебной застройки (строительство и обслуживание жилого дома)
Право на земельный участок	право частной собственности	право частной собственности	право частной собственности	право частной собственности
Площадь, га	0,1496	0,1423	0,1295	0,1045
Форма участка	четырёхугольная	четырёхугольная	четырёхугольная	четырёхугольная
Рельеф участка	равнинный	равнинный	равнинный	равнинный
Расположение земельного участка	земельный участок расположен в юго-восточной части города	земельный участок расположен в юго-восточной части города	земельный участок расположен в юго-восточной части города	земельный участок расположен в северо-восточной части города
Расположение участка в массиве застройки	угловой	угловой	угловой	не угловой
Транспортная доступность	расстояние: до ближайшей остановки городского транспорта по ул. Малахова, автобусы №№ 5, 6 приблизительно составляет 400 м	расстояние: до ближайшей остановки городского транспорта по ул. Малахова, автобусы №№ 5, 6 приблизительно составляет 370 м	расстояние: до ближайшей остановки городского транспорта по ул. Г. Беды, автобусы №№ 5, 6 приблизительно составляет 100 м	расстояние: до ближайшей остановки городского транспорта по ул. Свердлова, автобус № 3 приблизительно составляет 500 м
Инженерная инфраструктура	существует возможность подключения к городским сетям: электричество, водопровод, канализация, газопровод с условиями. Необходимо произвести вынос газопровода, попадающего в границы участка и компенсировать стоимость строительства уличного распределительного газопровода	существует возможность подключения к городским сетям: электричество, водопровод, канализация, газопровод с условиями. Необходимо произвести вынос газопровода, попадающего в границы участка и компенсировать стоимость строительства уличного распределительного газопровода	существует возможность подключения к городским сетям: электричество, водопровод, газопровод с условиями. Необходимо компенсировать стоимость строительства уличного распределительного газопровода к жилым домам №№ 44, 46 в г. Лида по ул. Калинина	существует возможность подключения к городским сетям: электричество, газопровод, канализация с условиями
Экологическое состояние	благоприятное	благоприятное	благоприятное	благоприятное
Наименование ограничений в праве	в охранных зонах сетей и сооружений канализации площадью 0,0005 га	в охранных зонах сетей и сооружений канализации площадью 0,0021 га	в охранных зонах сетей и сооружений водоснабжения площадью 0,0340 га	в охранных зонах линий электропередачи площадью 0,0330 га; в охранных зонах сетей и сооружений канализации площадью 0,0112 га; в водоохраных зонах водных объектов площадью 0,1045 га
Начальная цена земельного участка, руб.	107 037 454 (сто семь миллионов тридцать семь тысяч четыреста пятьдесят четыре) рубля	101 814 370 (сто один миллион восемьсот тридцать семь тысяч триста семьдесят) рублей	99 328 184 (девяносто девять миллионов триста двадцать восемь тысяч восемьдесят четыре) рубля	52 098 475 (пятьдесят два миллиона девятьсот восемь тысяч четыреста семьдесят пять) рублей
Задаток, руб.	10 703 750	10 181 440	9 932 820	5 209 850
Дополнительное условие	возместить затраты: за разработку проектно-сметной документации генерального плана-схемы в сумме 377 012 рублей; за формирование земельного участка и установление границ на местности в сумме 3 231 481 рублей; за государственную регистрацию создания земельного участка 490 000 рублей. Участок предоставляется с правом вырубki древесины-кустарниковой растительности.	возместить затраты: за разработку проектно-сметной документации генерального плана-схемы в сумме 377 012 рублей; за формирование земельного участка и установление границ на местности в сумме 3 128 046 рублей; за государственную регистрацию создания земельного участка 490 000 рублей. Участок предоставляется с правом вырубki древесины-кустарниковой растительности.	возместить затраты: за разработку проектно-сметной документации генерального плана-схемы в сумме 377 012 рублей; за формирование земельного участка и установление границ на местности в сумме 3 009 898 рублей; за государственную регистрацию создания земельного участка 490 000 рублей; по ранее проводимым нерезультативным аукционам по данному участку 510 170 рублей	возместить затраты: за государственную регистрацию прекращения прав на земельный участок 530 000 рублей; по ранее проводимым нерезультативным аукционам по данному участку 691 200 рублей

Условия проведения аукциона в части продажи земельных участков в частную собственность. Победителем аукциона либо единственным участнику несостоявшегося аукциона: в течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся внести плату за земельный участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для проведения, формированием земельного участка, государственной регистрацией создания земельного участка; осуществить в двухмесячный срок государственную регистрацию прав, ограничений прав на земельный участок; получить в установленном порядке техническую документацию и разрешение на строительство многоквартирного жилого дома; приступить к занятию земельного участка не позднее одного года после получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации права на него. К участию в аукционе допускаются граждане, подавшие заявление в соот-

ветствии с действующим законодательством. Продажа земельного участка производится гражданам Республики Беларусь. Шаг аукциона к начальной цене земельного участка – 5%. Для участия в аукционе необходимо в сроки, указанные в извещении, представить в комиссию по проведению аукциона заявление, к заявлению прилагают: заверенную банком копию платежного поручения (квитанцию) о внесении задатка; копию документа, удостоверяющего личность (паспорт) покупателя или доверенного лица; доверенность, заверенную нотариально, если в аукционе участвует представитель физ. лица. При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Номер р/с для перечисления задатка для участия в аукционе по продаже земельных участков в частную собственность и по продаже права аренды земельных участков – р/с 30125791700117 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225.

Извещение о проведении аукционных торгов по продаже земельных участков в г. Бресте в частную собственность граждан Республики Беларусь

№ лота	Адрес участка/кадастровый номер	Кадастровый номер 1401000000	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расходы по подг. земель. кадастр. док. (руб.)	Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке
1*	р-н индивидуальной застройки «Козловичи» № 335 по ГП	1026919	0,1193	для строительства и обслуживания жилого дома	58 913 919	11 780 000	913 395	ограничений в использовании земель нет
2*	ул. Железнодорожная, 7/1	1027088	0,1304		219 708 482	43 940 000	917 769	0,0049 га – охранный зона воздушной линии электропередачи напряжением до 1000 В
3*	пер. Железнодорожный 4-й, 21	1027087	0,1207		201 421 384	40 280 000	1 233 994	ограничений в использовании земель нет
4*	ул. Красногвардейская, 36	1027451	0,1185		179 111 328	35 820 000	2 834 194	0,0058 га – охранный зона воздушной линии электропередачи напряжением 0,4 кВ
5	ул. Фортчаная, 90	1027692	0,0967		149 307 894	29 860 000	4 267 157	ограничений в использовании земель нет
6	ул. Полоцкая, 2	1027648	0,1194		97 354 820	19 470 000	3 248 546	0,1194 га – водоохранная зона пруда
7	ул. Ясногорская, 14/2	1027650	0,1299		37 691 394	7 530 000	300 000	0,0124 га – охранный зона линии связи и радиодифракции
8	пер. 2-й Ясногорский, 13	1024180	0,1088		31 569 082	6 310 000	-	ограничений в использовании земель нет
9**	участок № 63 в р-не Березовка-Задворцы (КИЗ № 5)	1027649	0,1023		59 542 283	11 900 000	300 000	ограничений в использовании земель нет

* – повторные аукционные торги
** – сумма павлого взноса, подлежащая возмещению бывшему члену КИЗ № 5, – 285 817 руб.
Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью»

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционных по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462 и состоит при наличии не менее двух участников. В аукционе могут участвовать граждане Республики Беларусь. Перечень документов, представляемых участниками аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков); гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность. При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов. Задаток в размере до 20% от начальной цены предмета аукциона (лота) перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № 3012780360011 в филиале № 100 Брестское областное управление ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Бреста, код 246, УНП 290433924. Аукцион состоится 21 февраля 2013 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, каб. 605. Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 17.01.2013 г. до 17.30 15.02.2013 г. (перерыв с 13.00 до 14.00; вых.: суб., вс.) по адресу: г. Брест, ул. Комсомольская, 46 (либо ул. Ленина, 50). Контактные телефоны: 23 81 92, 23 18 13, 23 45 56. Сайты: www.bgcn.by, www.city.brest.by и www.gki.gov.by

28 января 2013 г. в 12.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Полесьежирстрой». Повестка дня: 1. Об изменении размера уставного фонда и номинальной стоимости акций ОАО «Полесьежирстрой». 2. О внесении и утверждении изменений в устав общества. 3. О совершении сделок общества. Местонахождение ОАО «Полесьежирстрой»: г. Брест, ул. Кижеватова, 60. Место проведения собрания: г. Брест, ул. Кижеватова, 60. Время регистрации в день проведения собрания с 11.30 до 12.00. При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность). С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 20.01.2013 г. (с 10.00 до 16.00) по месту нахождения общества. Совет директоров. УНП 200050191

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении открытого аукциона на право заключения договора аренды земельного участка в г. Орше

№ лота	Место расположения и площадь земельного участка	Начальная цена продажи (руб.)	Условия заключения договора аренды	Инженерное обеспечение земельного участка	Сумма задатка (руб.)
1.	Право заключения договора аренды земельного участка по адресу: г. Орша, ул. Радзивиловская, 0,0572 га. Кадастровый номер 2424000000001012962	862 496	Срок договора – 10 лет. Целевое использование – для строительства шинкоматка, автомойки, автосервиса.	В квартале застройки по ул. Гривеца, где расположен земельный участок, имеются сети водоснабжения, канализации, газоснабжения, телефонной и электрической связи. Земельный участок имеет ограничения в использовании в связи с его расположением в охранных зонах сетей и сооружений водоснабжения. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории: централизованное газоснабжение – имеется, участок находится в санитарно-защитной зоне, централизованное теплоснабжение – отсутствует, электро-снабжение – имеется, наличие асфальтированного подъезда – имеется, центральное водоснабжение (менее 500 м по прямой) международного и республиканского значения – имеется.	86 250

1. Аукцион состоится в 11.00 19 февраля 2013 г. в г. Орше в здании Оршанского горисполкома по ул. Островского, 2. Для участия в аукционе необходимо подать заявление. К заявлению прилагаются документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет Оршанского горисполкома № 3642304000494 в ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801647, УНП 300053911, с отметкой банка, а также представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык; представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность. 3. Победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на внесение платы за право заключения договора аренды земельного участка в размере начальной цены продажи предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов, обязан: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, а также возместить затраты на организацию и проведение аукциона в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения; не позднее двух рабочих дней после внесения денежных выплат и выполнения условий, указанных в протоколе о результатах аукциона, заключить с Оршанским горисполкомом договор аренды земельного участка; в течение двух месяцев со дня подписания договора аренды, но не позднее трех месяцев со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся, обратиться за государственной регистрацией земельного участка, прав, ограничений (обременений) прав на земельный участок. 4. Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционных на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. Победителем аукциона – участником, предложившим наиболее высокую цену. Аукцион признается несостоявшимся, если заявлено на участие подано менее чем двумя участниками, предмет аукциона не может быть продан по начальной цене. В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. 5. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Орша, ул. Островского, 2, кабинет 18 (сектор по управлению госимуществом и приватизации управления экономики Оршанского горисполкома) с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по 13 февраля 2013 года включительно. Контактные телефоны в г. Орше: (8-0216) 21-13-14, 21-12-42. Осмотр земельного участка на местности – контактный телефон в г. Орше: (8-0216) 44-40-32.

Извещение о проведении аукционных торгов по продаже права заключения договоров аренды земельных участков в г. Бресте

№ лота	Адрес участка/кадастровый номер	Кадастровый номер 1401000000	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Срок аренды, лет	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расх. по подг. земель. кадастр. док. (руб.)	Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке
1	ул. Морозова	1027694	0,1047	строительство и обслуживание станции технического обслуживания автомобилей	10	45 382 153	9 075 000	5 939 614	ограничений в использовании земель нет
2	ул. Высоковская	1027693	0,4733	строительство и обслуживание объекта питания с общественно-бытовыми помещениями	10	585 110 847	117 020 000	5 941 339	ограничений в использовании земель нет
3	ул. Тришинская	1027695	0,0281	строительство и обслуживание объекта шиномонтажа	10	17 422 976	3 480 000	6 122 683	ограничений в использовании земель нет
4*	на пересечении ул. Вульковская и ул. Рабиновича	1027543	0,1426	строительство и обслуживание объекта общественного питания	10	203 682 515	40 736 000	4 324 574	ограничений в использовании земель нет
5*	на пересечении ул. Врублевская и ул. Пуганова	1027541	0,5276	строительство и обслуживание объекта торговли	10	591 893 796	118 378 000	4 355 924	ограничений в использовании земель нет
6*	№ 54 (по ГП) согласно ПДП «ЮЗМР-2»	1027363	0,6175	для строительства и обслуживания торгового-офисного центра	10	474 823 760	94 960 000	3 337 308	ограничений в использовании земель нет
7*	ул. Октябрьской Революции (по ГП № 61 в микр. «ЮЗМР-1»)»	1013899	0,4100	строительство и обслуживание жилого многоквартирного дома с элементами повышенной комфортности со встроенными многофункциональными объектами (социально-культурного назначения и торговли)	10	439 781 964	87 950 000	133 823	ограничений в использовании земель нет
8*	№ 6 (по ГП) согласно ПДП «Вычулки-Ямно»	1027196	0,0748	строительство и обслуживание объекта торговли и общественного питания	10	40 602 030	8 120 000	2 627 392	ограничений в использовании земель нет
9*	ул. Речницкая	1027193	0,0020	установка и обслуживание торгового павильона в комплексе торговых павильонов	10	2 659 229	530 000	2 428 862	ограничений в использовании земель нет
10*	ул. Мошенского	1027197	0,0100	установка и обслуживание торгового павильона	10	11 775 636	2 355 000	1 665 677	ограничений в использовании земель нет
11*	«ЮЗМР-4» № 18а по ГП	1022681	0,1234	строительство и обслуживание магазина продовольственных товаров	10	149 641 293	29 920 000	755 221	ограничений в использовании земель нет
12*	в районе ул. Волгоградская	1025064	0,2967	строительство и обслуживание спортивных сооружений	10	349 687 080	69 930 000	1 306 845	ограничений в использовании земель нет
13*	р-н Южного городка № 21 по ГП	1025533	0,4439	строительство и обслуживание магазина промышленной группой товаров	10	456 968 279	91 390 000	1 199 309	ограничений в использовании земель нет
14*	ул. М.Л. Мошенского	1025787	0,9446	строительство и обслуживание автостоянки	10	1 112 326 560	222 460 000	1 513 733	0,0060 га – охранный зона газопровода среднего давления
15*	ул. Базановой, 4	1026802	0,0187	установка и обслуживание объекта торговли	10	25 229 392	5 045 000	1 407 198	0,0032 га – охранный зона воздушной линии электропередачи напряжением до 1000В; 0,0056 га – охранный зона водопровода
16*	ул. Ясенева	1027467	0,1490	строительство и обслуживание магазина непродовольственной группы товаров	10	135 402 979	27 080 000	3 932 071	ограничений в использовании земель нет
17*	ул. Красногвардейская	1026816	0,0035	строительство и обслуживание объекта социального назначения № 1	10	3 726 746	745 000	1 529 617	0,0002 га охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000В
18*	ул. Красногвардейская	1026817	0,0035	строительство и обслуживание объекта социального назначения № 2	10	3 726 746	745 000	1 001 905	0,0021 га – охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000В
19*	ул. Красногвардейская	1026818	0,0035	строительство и обслуживание объекта социального назначения № 3	10	3 726 746	745 000	1 001 905	ограничений в использовании земель нет

* – повторные аукционные торги
Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью»
Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке проведения аукционных на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462, и состоит при наличии не менее двух участников. Перечень документов, представляемых участниками аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков); гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность, представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность. Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором аукционных торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра предмета аукциона (лота) осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов. Задаток в размере до 20% от начальной цены предмета аукциона (лота) перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № 3012780360011 в филиале № 100 Брестское областное управление ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Бреста, код 246, УНП 290433924. Победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся, внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, а также возместить затраты на организацию и проведение аукциона в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения; не позднее двух рабочих дней после внесения денежных выплат и выполнения условий, указанных в протоколе о результатах аукциона, заключить с Брестским горисполкомом договор аренды земельного участка; в течение 2 месяцев со дня подписания договора аренды земельного участка обратиться за государственной регистрацией договора аренды участка, а также прав на него; приступить к занятию земельного участка (начать строительство, иное освоение земельного участка) в течение 6 месяцев (для юридического лица, индивидуального предпринимателя) и в течение 1 года (для граждан) со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство капитального строения (здания, сооружения).

Крынічка

«Цякла тут з лесу невялічка
Травой заросшая крынічка».
Якуб КОЛАС.

ЧАМУ ПАДЧАС ЗАХОЎВАННЯ МОРКВА СТАНОВІЦЦА ГАРКАВАЙ?
Здраеацца, што морква, захоўваючы свой свежы выгляд, на смак гаркаватая. Гэтыя непрыемныя смакавыя якасці з'яўляюцца з-за таго, што падчас росту верхавіны караняплодаў агаляліся і на святле пазелянелі. У гэтым выпадку ў іх утвараецца алкалоід саланін, які пры захоўванні паступова пранікае ў моркву і робіць яе горкай.

Каб гэтага не адбылося, падчас фарміравання караняплодаў неабходна прадоўжыць рыхленне з абганянем, каб морква была прыкрыта зямлёй. Але калі караняплоды пазелянелі, верх лепш зразаць. Калі месцы зрэзаў прысохнуць, апраціваю іх растворам часнаку і паскладайце ўраджай на захоўванне.

Вельмі добра захоўваецца морква такіх гатункаў, як Ласінастроўская, Шантанэ, Флакара.

ЗАКОНЫ СТВАРЭННЯ КВЕТНІКАЎ: ПРЫГАЖОСЦЬ БЕЗ АХВЯР

Падыход да стварэння кветнікаў павінен абалірацца на закон трох «э»: экалогія, эканоміка, эстэтыка. Як ні дзіўна, прыярытэты расставіваюцца менавіта ў такім парадку. Будзе вы праводзіць у садзе ўвесь вольны час ці станеце ўладальнікам «кветніка выхаднага дня», які патрабуе мінімальнай працы, залежыць ад дакладнай ацэнкі экалагічных умоў на ўчастку.

Як бы мы ні імкнуліся паменшыць ці павялічыць вільготнасць глебы, павялічыць колькасць перагно, змяніць умовы асветленасці, прырода ўсё адно паспрабуе аднавіць «парушанае» і з часам верне нас на зыходныя пазіцыі. Акрамя таго, усё гэта патрабуе сродкаў і часу.

Вялікае значэнне мае вільготнасць глебы. У знакамітым «схім» садзе Бэт Шато ў Англіі ўсе расліны паліваюцца толькі адзін-два разы ў жыцці — пасля пасадкі. У астатні час яны атрымліваюць толькі натуральную вільгаць. Несумненна, гэты сад — эксперымент, дзе створаны цвёрдыя умовы натуральнага адбору. Нам падобнае не трэба: падчас засухі нават у самых выносливых раслін адмірае надземная маса, і сад аднаўляе дэкарэтыўнасць толькі ў верасні, падчас восеньскіх дажджоў. Таму ў вашым сухім кветніку расліны пры неабходнасці будуць палівацца — галоўнае, што пры правільным іх выбары, у адпаведнасці з вільготнасцю глебы, рабіць гэта трэба будзе толькі зрэдку.

Сухія пясчаныя глебы патрабуюць паляпшэння. У сухім садзе пад кожную расліну пры пасадцы робім ямку і запам'янем яе сумесню ўрадлівай зямлі на аснове кампосту. Гэта павялічвае не столькі ўрадлівасць глебы, колькі яе вільгатаемістасць. У такіх умовах выдатна сябе адчуваюць палын, чабор, розныя расходнікі, каменлямонікі, малачкі, ліхнісы, кацімяткі, амонік, катран.

Калі на ўчастку пераважаюць гліністыя глебы, якія добра ўтрымліваюць вільгаць, спачатку давядзецца папрацаваць над паляпшэннем іх структуры. Спецыялісты лічаць, што ў гліну, якая запывае, лепш не ўносіць арганіку — трэба толькі разрыхліць яе дробным жвірам і пакінуць у спакоі, а ўрадлівы пласт стварыць шляхам падсыпкі зверху кампосту, пяску, торфу і іншых лёгкіх кампанентаў глебы.

Моцна пераўвільготненыя глебы маюць патрону ў асушванні. Шмат працы? Несумненна, але працаваць давядзецца толькі адзін раз. На палешаных вільготных глебах выдатна развіваюцца пельтыфілум шчытападобны, прымулы, лотаць балотная, валжанка, некаторыя віды касача.

У сапраўдным «кветніку выхаднага дня» давядзецца адмовіцца ад відаў, якія для звычайнага развіцця маюць патрону ў частых (раз у 3-4 гады) перасадках: прымул, касачоў барадатых. Калі

вы не ўяўляеце сабе кветніка без гэтых раслін, вылучыце пад іх як мага менш плошчы ў самых даступных месцах, куды лёгка дабрацца без рызык пашкодзіць суседнія пасадкі. Да 10 гадоў на адным месцы могуць расці валжанкі, хосты, анемона японская і лясная, лілейнікі, варацец. Варта выдаткаваць час на пошук такога асартыменту, каб пасля любавання на вынік сваёй працы не 5-6 гадоў, а 10 і больш. На жаль, не месца тры раслінам, якім патрабуецца падв'язка з-за сваёй вышыні (дэльфініум культурны) ці тым, у якіх распадаюцца кусты (шматгадовая астры, геленіумы).

Звярніце ўвагу на умовы асветленасці. Наўрад ці асцільбы, васіліскі і прымулы будуць выдатна развівацца на сонечных участках, а флэкс шылавідны, скакчы і хрызантэмы карэйскія — у цені.

Праўда, калі дэльфініуму ў «кветніку выхаднага дня» сапраўды рабіць няма чаго (аграцэнкі складаная, часта хварэе, ды і перасадкі патрабуе кожны 5-6 гадоў), то для іншых высакарослых відаў англійчане прыдумалі спосаб падв'язкі без прыцягнення ручной працы. Можна скарыстацца галінкамі дрэў: іх утыкаюць у глебу вакол высаджаных раслін так, што яны ўтвараюць натуральную сістэму мацавання. А можна зрабіць каркас з пластыкавай сеткі і замацаваць яго з дапамогай драўляных палачак вертыкальна — у выглядзе цыліндраў — ці гарызантальна — у выглядзе полага вызначанай вышыні. Такія канструкцыі ствараюцца на некалькі гадоў у момант пасадкі раслін. Увесну парасткі праходзяць паміж вочак сеткі ці паміж галінкамі і захоўваюць вертыкальнае становішча на працягу ўсяго сезона.

Жаданымі гасцамі ў нашым кветніку будуць шматгадовыя і двухгадовыя расліны, якія даюць самасею. У гэтым выпадку нам застаецца толькі штогод выдаляць лішняе сям'яны. Структура такога кветніка можа змяняцца: летас наперстаўкі давалі вертыкальныя акцэнтны ў адным месцы, а сёлета — зусім у іншым. Для «кветніка выхаднага дня» проста створаны незабудкі, званочак персікалісты, дзіванна, стакрыткі, аквілегія, лубіны.

Каб надаць кветніку структуру, можна і трэба выкарыстоўваць кусты. Выбар іх таксама будзе залежаць ад экалагічных умоў. Аддаваць перавагу тым, якія прыгожа цвітуць (гартэзіі, спірэі, дуброўкі) ці маюць дэкарэтыўнае лісце (барбарысы).

Каб як мага менш часу марнаваць на праполку, трэба старанна падрыхтаваць месца пасадкі. Глебу не толькі перакопаваць, але і абвазкова чысціць ад пустазелля. Калі яго вельмі шмат, можна скарыстацца гербіцыдамі, а каб не даць пустазеллю магчымасці вярнуцца ў кветнік, неабходна выкарыстоўваць мульчу (як на сухіх, так і на вільготных глебах). Правіла такое: ці ўвесь плац кветніка засаджаецца раслінамі, аж да таго, што ляжыць вольныя месцы аддаюцца глебакрыўным культурам, ці выкарыстоўваецца мульча — напрыклад, драўляная драпка (таўшышчы сляя не менш за 5 см).

Дэкарэтыўнасць простага ў доглядзе кветніка, несумненна, на аматара: у ім не будзе пышных вяртаняў, руж, дэльфініумаў, гатункавых лілейнікаў; хутчэй за ўсё, ён не падыдзе для парадных месцаў. Але ён незамены для глебайяватых (у добрым сэнсе) садоўнікаў, якія прыязджаюць за горад для адпачынку, а не для цяжкіх садовых работ. Аддаваць кветнікам столькі часу, колькі будзе вам у радасць.

«Экслібрис «Звезды»

Ластоўскі, В. Гісторыя беларускай (крыўскай) кнігі / факсімільнае выданне / прадм. А. Сушы. — Мінск: Мастацкая літаратура, 2012. — 814 с.

Гэтую кнігу шукалі, як папараць-кветку.

Лазілі па гарышчах і сута-рэннях, пераадольвалі межы самых розных рэспублік, вы-прошвалі і не вярталі.

Гэты фаліант быў найдара-жэйшым падарункам і для ама-тара, і для бібліяфіла-прафесіянала; гэтую кнігу творцы беларусчыны перадавалі, як сямейны абраз, ад пакалення да пакалення — таму, хто варты.

Ад яе вяла крамолай, таямніцай, не-тузішасцю.

Сёння «Гісторыю беларускай (крыўскай) кнігі» Вацлава Ластоўскага можа купіць кожны, хто пераадолеў сваю пры-родную беларускую сваянасць (яна за-сталася «падарункавай») і зробіць крок да бліжэйшых кнігарні.

З'ява часткова дэскаралізавалася. Часткова — бо цалкам Ластоўскі дэска-ралізаваў не можа апыры. Усё, што зробіла ён, няхай гэта філасофска вер-лібры, дэтэктыўна-містычныя «Лабрынты», крытычныя артыкулы, пераклады, нава-тарскія перакладныя слоўнікі, часопісныя арт-праекты, этнаграфічныя трактаты, мо-награфіі, незвычайныя.

Той забыты набытак мігціць у ярсцён-ку на пальцы зямскага пісара ў «Вянку» Багдановіча, у каўшах з віном падчас абрадавай вяршы старажытных дачас-пазых Купалы «На Куццо». Гэтая пазача-савая Беларусь была патрэбна як паветра ў 1910-я гады, калі культура магла згарну-цца ў месцачковы зрэз і замкнуцца ў самой сабе. Дзякуючы невысокаму чалавеку з вострай бародкай гэтага не адбылося.

Ластоўскі вярнуў літаратуры і навуцы Беларусі часовае і пазачасовае. Вярнуў належнае, радна абрачае. У прадмове да кнігі ён пісаў:

«Нама больш заняўдбанай дзедзіны ў светавой пісьменнасці, як гісторыя панаю-леных народаў. Вышэйсказанае асабліва

3 КАГОРТЫ ПУРПУРАРОДНЫХ

вазнаўчыя зацемкі, падручнікі, музейнаўчыя і кнігазнаўчыя перспектывыя планы і рас-працоўкі — усё гэта напісана ў рэчышчы нейкай ідэальнай і ў той жа час сінкратычнай на-цыянальнай культуратворчасці. «Ластоўскіяна» заўбеды шла, як раней пісалі, «у дыскусійным парадку» — змагалася са стэ-рэатыпамі, давала перспектыву для мыслення, рабіла апісан-не зробленага паглядзіткам, у выніку якога выяўлялася, што гаварыць «а беларусы нікога ж не маюць» — прынамсі, незвычайна.

Выяўляецца, маюць. І багата. Той забыты набытак мігціць у ярсцён-ку на пальцы зямскага пісара ў «Вянку» Багдановіча, у каўшах з віном падчас абрадавай вяршы старажытных дачас-пазых Купалы «На Куццо». Гэтая пазача-савая Беларусь была патрэбна як паветра ў 1910-я гады, калі культура магла згарну-цца ў месцачковы зрэз і замкнуцца ў самой сабе. Дзякуючы невысокаму чалавеку з вострай бародкай гэтага не адбылося.

Ластоўскі вярнуў літаратуры і навуцы Беларусі часовае і пазачасовае. Вярнуў належнае, радна абрачае. У прадмове да кнігі ён пісаў:

«Нама больш заняўдбанай дзедзіны ў светавой пісьменнасці, як гісторыя панаю-леных народаў. Вышэйсказанае асабліва

кідаецца ў вочы, калі ўзяць якую-колічы галіну нашай, крыўскай, гісторыі. То знача гісторыі народу, каторы, не так яшчэ даўно, жыў сваім самаістым палітычным і культур-ным жыццём. Супярэчнасць між сведчаннем гістарычных помнікаў і асветленнем іх су-часнай пісьменнасцю проста паражоўчае. Беручы ў рукі гістарычную кнігу часовых нашых пераможаў, не ведама чаму больш дзівіцца, ці іх бескрытычнасць, ці паражоў-чы умеласці зданяцыйна выкарыстоўваць аб'ектывныя сведчанні гісторыі... Гісторыя дагэтуль была служкай палітыкі пануючых народаў аказывалася не толькі, панясеўна пра-дубляваўшы іх, але і пазбаўленым сваёй слаўнай мінушчасцю. Шчаслівая пераможа-цы лепшыя балоны гісторыі паняволенга брата ўпісвалі ў сваю гісторыю. І колішні патульны сусед ці нават васал, прыбраў-шы ў здэртты з плеч занаўдшага пурпуру, станаўіўся «пурпурародным».

Вярнуць законнаму ўладальніку пурпуру абырнуўся для самога філантропа саванам, а для яго кніг — больш як паўстагоддзем забароны, выкрэслівання і недапушчэння. За-ставаліся толькі згаданыя ўжо ішчыцкія — ад пакалення да пакалення, ад бацькі да сына.

Як у халодную ваду, паволі ў Крывію заходжу, — піша сучасны паэт. «Гісторыя беларускай (крыўскай) кнігі» ёсць своеасаблівым ўводзі-нам ў Крывію. Натуральна, што перш за ўсё

гэта навуковы каталог і апісанне старабела-рускай рукапіснай і друкава, аднак у той жа час гэта і хрэстаматыя даўніх ктэстаў, галерэя ўзораў старабеларускага пісьма, крыўскі «Гло-бус Беларусі», па якім можна арыентаваць-ца ў геаграфіі і генеалогіі літвінскіх князёў, збор аўтарскіх ацэнак і рэмарак, па якіх, як па скарынаўскіх глосах, можна зразумець кантэкст. Сёння падобныя кнігі выдаюцца на мелавай паперы са шматлікімі ілюстрацыя-мі, аднак паняцце факсімільнага выдання за-баране растэйлінг, і таму «Крыўская кніга» засталася ў выкананні «Мастацкай літа-туры» амаль такой самай, якой яна выйшла 87 гадоў таму ў ковенскай друкарні, з выдат-най вокладкай Моціслава Дабужынскага, які вельмі дакладна адчуў дух гэтай кнігі. Яна са-праўды выгледзіла як артэфакт, напрустае Евангелле беларусчыны, чым узрашце і стала (магчыма, да таго не імкнуўся).

Сёння «Крыўская кніга» крыўчу засланяе-ца прыгожымі энцыклапедычнымі выданнямі Неміроўскага, Нікалаева, даўнаўцаца вучо-нымі ў манераграфічных працах, але і дзясяткі сучасных навукоўцаў не-не ды пагартаюць фаліант самавука без вышэйшай адукацыі, Вацлава Ластоўскага, які вельмі добра пака-заў, што можа зрабіць адзін чалавек.

Цілер сустрэкацца з Ластоўскім стала прасцей. Хаця сапраўдныя аматары ўсё роў-на не перастаюць паліваць на арыгінал 1926 года. Таемнае жыццё кнігі працягваецца.

Цікан ЧАРНЯКЕВІЧ

Даты Падзеі Людзі

1980 год — у «Аповесці мінулых гадоў» упершыню згадваецца горад Тураў і Тураўскае княства на чале з легендарным правадыром дрыгавічова князем Турам («от него и туровцы прозвашася»). У канцы 1-га тысячагоддзя гэты горад стаў палі-тычным, эканамічным і культурна-рэ-лігійным цэнтрам Тураўскага княст-ва. Гарадзішча старажытнага Турава размешчана на мысе пры ўпадзенні р. Язда ў Струмень (праток Прыпя-ці), умацавана равамі і валамі. Пры археалагічных раскопках выяўлены рэшткі наземнага драўлянага жытля і гаспадарчых пабудов зрубнай кан-струкцыі з глінабітнымі і цаглянымі печамі, рэшткі шклянчых бранзалетаў і посуду, касцяных вырабаў, наканечнікі стрэл і дзіды, нажы, крэсіва і іншае. Матэрыялы раскопак сведчаць аб тым, што старажытны Тураў меў шырокія гандлёвыя сувязі з Кіевам, паўноч-ным Прычарнамор'ем, Блікім Усходам, Сярэдняй Азіяй, Прыбалтыкай і Вальнію, быў адным з найважнейшых культурна-рамесных цэнтраў Старажытнай Русі, дзе раз-вівалася жалеаперапрацоўчае, ювелірнае, кастарознае, дрэваапрацоўчае, шавецкае і ганчарнае рамесства.

1847 год — нарадзіўся Мікалай Ягоравіч Жукоўскі — «бацька рускай авіяцыі», заснава-льнік сучаснай гідра- і аэрамеханікі. У 1902 годзе пад яго кіраўніцтвам была збудавана адна з першых у свеце аэрадынамічных труб, а ў 1904-м — створаны першы ў Еўропе аэрадынамічны інстытут. Яшчэ ў 1898 годзе ў сваёй прамове «Аб паветраплаванні» ён прадказаў: «Чалавек не мае крылаў і ў адносінах вагі сваёй цела да вагі мускулаў у 72 разы слабейшы за птушку. Але я думаю, што ён паліць, абаліраючыся не на сілу сваіх мускулаў, а на сілу сваёго розуму».

1943 год — нарадзіўся Юры Васільевіч Гаўрын, беларускі мастак. Працуе ў галіне манументальна-дэкаратыўнага мастацтва і жывалісу. Выканаў вітражы для Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Я. Коласа, кінастэатра «Цэн-тральны», ў Мінску. Аўтар карцін «Аўтапартрэт», «Бат-лейка», «Паміці Максіма Багдановіча» і іншых.

Было сказана Сяргей ГРАХОЎСКІ: (1913-2002), паэт, празаіст, пера-кладчык, публіцыст, крытык: «Нядоўгі век. І той пражыць не ўмею: То крыўда раз'яднае, то мана».

Віншую з днём нара-джэння свата Міхаіла Аляк-сеевіча. Жадаю быць здаровым, цеплыні і ўтульнасці хатняй, жыццёвай дарогі гладкай, у сям'і разу-мення, шчасця, дабрабыту. Свацця Тамара Мікалаеўна.

Па гарызанталі: 1. У ВКЛ і ў старажытнай Русі назва баявога выкаскага сцяга. 5. «Марыска чарнаброва, ... мая!». 3. Вярша, які К. Каліноўскі напісаў з турмы на волю сваёй нарачнай Марылі Ямант: пад Марыскай ён разумееў Беларусь, беларускі народ. 8. У сваім стане і прыстаў ... (прык.). 9. Мянужка, якую даў ду-шечню паўстанца 1863—1864 гг. Мураўёву вялікі рускі крытык, пісьменнік, рэвалюцыянер-дэмакрт М. Чарнышэўскі ў сваім ра-мане «Пралог». 10. У царскай Расіі назва некаторых мясцовых устаноў. 12. Гарадскі пасёлак, раённы цэнтр на Гродзеншчыне, дзе вучыўся ў гімназіі К.Каліноўскі; там жа ўстаноўлены яго помнік. 15. ... Вітажэнец. Імя, пад якім скрываўся ад царскіх жандараў К. Каліноўскі ў Вільні, у Святаганскіх мурах. 16. Адвагаю і ... пярой-дзеш (прык.). 19. Светлавы тон чаго-небудзь; афарбоўка. 20. Каб на хмель не ..., дык ён бы тын перарос (прык.). 23. Клопаты, на-гляд. 24. Гонар, пашана вакол чаго-небудзь (высок.). 29. Гандлёвая плошча ў Вільні, на якой быў пакарны смерцю змагар за лепшую долю беларускага народа Кастусь Каліноўскі. 31. ... (або зварот) К. Каліноўскага з заклікам да беларускага народа пад назвай «Пісьмы з-пад шыбеніцы». 32. Трапічная птушка сямейства буслоў. 33. ... адвагу любіць (прык.). 34. Каталіцкі манастыр. 35. Харак-тэрны гратэскны персанаж у публіцыстыцы К. Каліноўскага і ў сатырычным вершы «Сваякі» Я. Купалы.

Па вертыкалі: 1. Адзін з псеўднімаў К. Каліноўскага, а такса-ма назва пазмы А. Куляшова, якую паэт прысвяціў К. Каліноўскаму. 2. Адметная адзнака, уласцівасць. 3. Маць для чысткі абутку. 4. Нормы аплаты чаго-небудзь. 6. «! хоць мароз крапіць пкучы, \Да ног дахо-дзіць скрозь ... \! снегам вочы зашывае, \Мужык жыўе і не шманае». 3. Пазмы «Новая зямля» («На рэчцы») Я. Коласа. 7. Войт і кат — адзін аднаму ... (прык.). 11. ... гарды бярэ (прык.). 13. «На Беларусі \Па вёсках ідуць ... \З'явіўся Кастусь Каліноўскі». З балады «Кастусь Каліноўскі» П. Броўкі. 14. Расійскі горад, у якім К. Каліноўскі скончыў універсі-тэт з навуковай ступенню кандыдата права. 17. «Не ... для ўрада, а ўрад для народа». Выказванне К. Каліноўскага. 18. Імя бацькі Кас-туса, беззямельнага шляхціца, з шляхецкага роду герба «Калінава». 21. «Мушкетэры ...». Першыя ў гісторыі Беларусі газеты на беларускай мове, якую выдаваў К. Каліноўскі са сваімі папчэнікамі. 22. «Каго любіш? — Люблю ... — Так узэмама». Пароль паўстанцаў 1863 года. 25. Добрая ... даражышца за багаце (прык.). 26. «Зіма. На дварэ мяцелі-ца вее \Халодныя пёны заводзіць ...». З верша «Праз ваіну» Я. Купалы. 27. У грэчаскай міфалогіі баства ў выглядзе жанчыны. 28. Хоць спіна гола, але сваа ... (прык.). 30. «Варты лепшага ў свеце каханна \... \! скон-чыўшы мужны папэт \Русы хлопец золкім світанам \На высокі ўзшыю эшафот». З верша «Нявесце Каліноўскага» Ул. Караткевіча.

Лявон ЦЕЛЕШ, г. Дзяржынск.

СЁННЯ

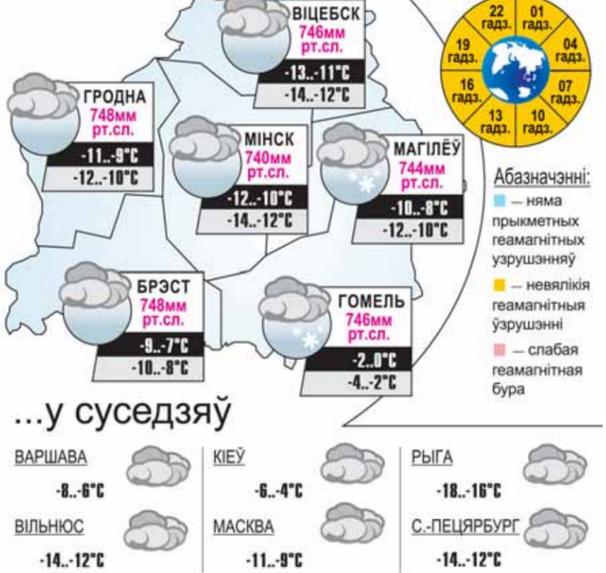
Месяц
Перша квадра 19 студзеня.
Месяц у сузор'і Авена.

Імяніны
Пр. Аляксандра, Апанаса, Архіпа, Арцёма, Карпа, Клімента, Лукі, Марка, Ніканора, Прохара, Радзізона, Сцяпана, К. Антаніны, Антона, Генрыха, Мар'яна, Расціслава, Юльяна, Яна.

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	9.18	17.22	8.04
Віцебск	9.14	17.06	7.52
Магілёў	9.08	17.12	8.04
Гомель	8.57	17.16	8.19
Гродна	9.32	17.39	8.07
Брэст	9.25	17.47	8.22

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

— Дзядэчка! Купіце елку!
— Хлопчы, я ўсё разумею, але ж Новы год праішоў!
— А мама сказала, што новы год толькі пачаўся...

Перад наведваннем бацькоўскага сходу, сын:
— Мама — галоўнае нікому там не вер!

Пасля таго як адключыўся інтэрнат, са здзіўленнем знайшоў дома жонку, дзяцей і тэлевізар.

Хлопцы з будоўлі прадалі эфектыўны сродак для пахудзення!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. КАРПЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), В. КЛЮЧНІК (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Л. ЛАХІМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, Л. СВДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЮШКІ, Л. ЦІМОШКІ.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыйны — 287 18 64, падлікі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычная — 287 19 68, скартарыя — 292 05 82, адрэдакцыйны выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самарванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31; бухгалтары: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: rek@zviazda.minsk.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў; іх меркаванні не з'яўляюцца суадпавядаючымі з меркаваннямі рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрэдаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных